NAJER FOLKSBLAT
Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem.

פרייז 15 גראָשען

10 זייטען

נײַער פאָלקסבלאַט

№ 47 | Łódź, Poniedziałek, 24 lutego 1936 | אדרעס: לאָדז, פעטריקאָווער 21 טעל. 224-71 Adres: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 106. | לאָדז, מאָנטאָג, פ׳ תרומה א׳ אדר תרצ״ו

ווידער א רעדע אין ראַדיא געגען דער יודישער שחיטה

פעראייניגטער אפוועהר-קאמיטעט פּראָטעסטירט אין דער דירעקציע פון דער פוילישער ראַדיא-סטאַנציע

…מטען 9 א זייגער אונדערפריה האָט די פּוילי-
…אַריאַרסטאַנציע ווידער געגעבען אַן׳אויסדיציע,
…וועלכער א געוויסער יאַנעלא האָט געהאַלטען

א חערע וועגען פליישהאַנדעל אין צוזאַמענהאַנג מיט דער אַקציע צו פעררוערהען די יודישע שחיטה. דער רעדנער האָט ווידער אַמאָל איבערגעחזר׳ט אַלע אַנטיסעמיטישע טענות, כלומרשט וועגען הומאַניטאַ… אופן פון דער יודישער שחיטה און אויך וועגען דעם כלומרשט יודישען פוילישע-מאָנאָפּאָל, וועלכער שלאָגט זיך אָפּ אויף די פּרייזען פון פלייש.

וואַרשא, 23 (טעלעפאָניש)

ווי מיר דערוויסען זיך האָט דער פעראייניגטער קאָמיטעט אַפּצוּווענדען די שחיטה-גזירה איבערגעשיקט א פּראָטעסט צו דער דירעקציע פון פּוילישען ראַדיא וועגען דעם געבען אַזעלכע רעדעס דורך דעם ראַדיא.

וואַרשא, 23 (טעלעפאָניש)

דער פעראייניגטער אָפּוועהר-קאָמיטעט האָט אַרויסגעלאָזען א נייע פּראָשור מיט מאַטעריאַלען, וועלכע וואַרפען אָפּ אַלע בעשולדיגונגען געגען דער יודישער שחיטה.

ווי מיר דערוויסען זיך ווענדט צו דער דעלעגאַציע, וועלכע וועט אינטערווענירען ביים מלוכה-פּרעזידענט צוו. אנדערע געהערען הרב ר׳ חיים עוזר גראָדזענ-סקי פון ווילנע, דער פּאָביאַניצער רב הרב אַלטער און הרב מנחם זעמבא.

היינט וועט דער פעראייניגטער קאָמיטעט איבערשיקען דעם בילדונגס-מיניסטער אַלע מאַטעריאַלען וועגען דער שחיטה.

וואַרשא, 23 (טעלעפאָניש)

היינט איז אין צענטראַלען סוחרים-פעראיין פּאָרגעקומען א קאָנפערענץ פון אַלע אָפּצווייגונגען פון דער פלייש-בראַנזשע. ס׳האָבען אויך אַנטייל-גענומען דעלעגאַטען פון די גרויסע פּראָווינץ-שטעט. צווישען וועלכע ס׳האָבען זיך אויך געפונען 2 לאָדזער דעלעגאַטען. די רעדנער האָבען אַרויסגעוויזען זייער פּערטורבאַציע צוליב דער נעפּלאַנטער שחיטה גזירה. ס׳איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז אַלס צייכען פון פּראָטעסט זאָלען אַלע יודישע ראַטמענער אין די פלייש-פּעחוטס לייגען זייערע מאַנדאַטען. ס׳איז אויך בעשלאָסען געוואָרען איינציבען צו רופען אַן אַלפּוילישען צוזאַמענפאָהר פון דער פלייש-בראַנזשע.

טאָג-טעגליך

פיש פאַר דער נעץ...

…דייטשלאַנד נוצט אויס די דעבאַטע וועגען …פראַנצויזיש-סאָוויעטישען אָפּמאַך אָפּצונאַרען …עפנטליכע מיינונג. דייטשלאַנד טענה׳ט איצט, …החת ווי דער דאָזיגער פּאַקט איז געווענדעט …ן איהר און ברעכט דעם לאָקאַרנער אָפּמאַך, …דער קען זי זיך בעפרייען פון די פערפליכ-…ען, וואָס זי האָט אויף זיך גענומען בנוגע …רעמיליטאַריזאַציע פון דעם רהיין-ברעג.

…דער דאָזיגער מאַנעוור פון דייטשלאַנד איז …בעהר פערשטאַרקט געוואָרען דורך איהרע פּראָ…טען, וועלכע זי האָט אָפיציעל איבערגעגעבען …קריין און בעלגיען אַלס צו די פעראינטע-…רסע צדדים פון לאָקאַרנער אָפּמאַך און צו …לאַנד און איטאַליען אַלס די, וועלכע האָבען …גאַראַנטירט דעם לאָקאַרנער אָפּמאַך.

…פראַנקרייך האָט שוין געענטפערט אויף דער …ערקלערונג, ערקלעהרענדיג, אַז דער אָפּמאַך צווי…די סאָוויעטען און פראַנקרייך איז נישט געווענ…געגען דייטשלאַנד. פערקעהרט, ביידע פער-…טעט וועלען זיין צופרידען ,אַז דייטשלאַנד וועט …טרעטען אַלס א דריטער שותּף צום אָפּמאַך.

ענגלאַנד. איטאַליען און בעלגיען האָבען דעם …ען ענטפער געהאַלטען אַלס בעפרידיגענדען. …נישט קוקענדיג דערויף עקזיסטירט אין פראַנק…א בעגרינדעטע מורא פאַר אַ היטלער-פּוטש …רהיין, מ׳האָט מורא, אַז דייטשלאַנד וועט אין …עהנטע פרייהמאָרגען ערקלעהרען, אַז דער רהיין …צוריק מיליטאַריזירט געוואָרען צוליב דעם דאָ…אָפּמאַך.

…דער גאַנצער ענין איז זעהר כאַראַקטעריסטיש …דער דייטשער פּאָליטיק, וועלכע נוצט אויס …גלעגנהייט אויף אַריינצופיהרען א כאַאָס אין …טישען לעבען און אָנצוצינדען דעם פלאַם פון …מה אין אייראָפּא.

י.

אונזער וואָרט

נישט פעראיינצעלט...

די וואַהל-אָרדינאַציע צום סיים און סענאַט האָט אויסגעשלאָסען די מעגליכקייט ,אַז עקזיסטירענדע פּאַרטייען זאָלען קענען אַרויסשטעלען זייערע ליסטעס און אַריינפיהרען אין סיים און סענאַט זייערע פאָרשטעהער.

דער סיים און סענאַט בעשטעהען פון איינצעלנע מענשען, פון וועלכע יעדער האָט זיין אַנשויאונג אויף יעדער ערשיינונג אין אונזער אינערליכען לעבען, שווער איז געווען דער אַנהויב פון דער אַרבייט אין היינטיגען סיים אַזוי, אַז ס׳זענען שוין געמאַכט געוואָרען פּרובען צו שאַפען קינסטליכע גרופען און פּאַרטייען, זאָל די פּרובען האָבען אָבער ביז איצט נישט געהאַט קיין ערפאָלג.

צוליב דערזעלבער סיבה זענען אויך אין סיים און סענאַט נישט געווען קיין אָרגאַניזירטע אַנטי-סעמיטישע גרופען פון דעפּוטאַטען און סענאַטאָרען און מיר האָבען גערעכענט, אַז דאָס וועט אפשר זיין די איינציגע מעלה פון אזא וואַהל-אָרדינאַציע. אונזערע האָפנונגען האָבען זיך אַרויסגעוויזען אַלס פאַלשע ,ווען אין אָנהויב פון דער סיים-טעטיגקייט האָבען זיך נאָך געהערט נישט דרייסטע און פער-איינצלטע אַנטיסעמיטישע שטימען, ווערן די שטימען אָדער אַנדער געלעגענהייט, ווערען די שטימען איצט אַלץ דרייסטער און מעהרען זיך כסדר אַזוי, אַז ס׳ועהט אויס, אַז אין דער היינטיגער דאַרף מען נישט קיין צופרידען און גרופירען זיך און פראַ-גראַמאַטישקייט ,עס געהט איינס נאָך אַנדערען, די דעפּוטאַטען יעדינאַק, באַנקאַ, קוטשינסקי ווי זיי האָלען נישט הייסען הויבען אַלץ העכער זייער אַנטיסעמיטישע שטימען, וועלכע האָבען זיך גאָר-נישט צו שעהמען מיט די אַלטע ענדעקישע אַרויס-טריטען. די שטימען זענען שוין נישט פעראיינצעלט און הויבען זיך שוין אפילו צו גרופירען, אָבער נאָר אין דער אַנטיסעמיטישער פראַגע. א סימן — די פרוי פּריסטאָר מיט איהר גרופּע.

ד.

אין שפאַניען הערשט רוה

בעפרייט אלע פּאָליטישע אַרעסטירטע

מאַדריד, 23. (ספּ. טעל.) קיין מאַדריד איז געקומען דער סאָציאַליסטישען אָנפיהרער פּענאַ וועלכער איז געווען פערמשפּט צום טויט אין די אונרוהען פון יאָהר 1934, דער המון האָט איהם אויף די הענד אַריינגעטראָגען אין בנין פון מאַגיסטראַט.

מאַדריד, 23. (ספּ. טעל.) נעכטען זענען אין גאַנץ שפּאַניען בעפרייט געוואָרען די פּאָליטישע אַרעסטאַנטען.

מאַדריד, 23 (ספּ. טעל.) היינט נאָכמי-טאָג איז בעפרייט געוואָרען פון טורמע דער גע-וועזענער קאַטאַלאָנישער פּרעזידענט קאָמפּאַניס ער האָט צוזאַמענגערופען א זיצונג פון די געוועזענע מיטגלידער פון דער קאַטאַלאָנישער אויטאָנאָמיע. דאָס איז געווען די ערשטע זיצונג פון דער רעס-טיטוירטער אויטאָנאָמישער קאַטאַלאָנישער רעגירונג.

זונטאָג, דעם 23-טען פעברואר ד. י. איז געשטאָרבען דער לאַנגיעהריגער דאָקטאָר פון אונזער אַמבולאַטאָריום

נ״ע סאַלאָמאָן בערנאַרד ראַבינזאָן

דער פעראיין „לינת החולים״ פערלירט אין דעם פערשטאָרבענעם אַן איבערגעגעבענעם טריַען דאָקטאָר, וועלכער האָט עהרענהאַפט געגעבען הילף די אָרימע קראַנקע.

צו דער לויה, וועלכע קומט פאָר היינט, מאָנטאָג, 1 בײַטאָג פון טהרה-הויז, ווערען געבעטען אַלע מיטגלידער פּינקטליך צו ערשיינען, כדי אָפּצוגעבען דעם פערשטאָרבענעם דעם לעצטען כבוד.

די פערוואַלטונג פון „לינת החולים״ (פּאָלודניאָווע 19)

זונטאָג, דעם 23-טען פעברואַר ד. י. איז געשטאָרבען אונזער הייסגעליבטער

נ״ע

ד״ר סאַלאָמאָן בערנאַרד ראַבינזאָן

איז עלטער פון 45 יאָהר

די לויה קומט פאָר היינט, מאָנטאָג, דעם 24-טן ד. ח. 1 א זייגער בייטאָג פון טהרה-הויז, וועגען וואָס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די אין טיפען טרויער פערבליבענע פרוי קינדער און פאַמיליע

ועד החברה ליסוד בתי ספר עברים בלודז

מודיע על מות חבר הועד

נ״ע ד״ר שלום דוב

רובינזון

המנוח השתתף בהתמכרות ובאמונה בעבודת הועד לטובת בתי הספר העברים שלנו.

הועד מביע את השתתפותו העמוקה בצערה של משפחת המנוח ומבקש מכל מוקירי החנוך העברי לקחת חבל בהלוית המנוח.

ההנהלה, ועד ההורים, חבר המורים וקהלת התלמידים של הגמנסיה הראשונה לנערים של החברה ליסוד בתי ספר עברים בלודז משתתפים בצערה הגדול של משפחת

נ״ע הד״ר שלום דוב

רובינזון

שמת בדמי ימיו ביום א׳ דר״ח אדר תרצ״ו.

יהי זכרו ברוך!

דער יודישער וועלט=קאנגרעס

וועט געעפענט ווערן אין חודש אויגוסט

סעסיע פון קאמיטעט פאר׳ן קאנגרעס אין פאריז

פאריז, 23 (יט״א טעלעגראפיש)
דא איז געעפענט געווארען די סעסיע פון קאמיטעט פאר׳ן יודישען וועלט-קאנגרעס. ד״ר גאלדמאן האט געהאלטען א רעפעראט וועגען דער לאגע פון די יודען אויף דער גאנצער וועלט. דער עיקר וועגען דער טרויעריגער לאגע פון די יודען אין דײטשלאנד.

אין דער סעסיע בעטײליגען זיך דעלעגאטען פון פארשידענע לענדער.

ס׳איז בעשלאסען געווארען, צו רופען דעם יודישען וועלט-קאנגרעס אויף אויגוסט. די יואהלען וועלען אומעטום זײן דעמאקראטישע. ארץ־ישראל וועט זײן פארטרעטען דורכ׳ן ועד־הלאומי.

ס׳איז אויך בעהאנדעלט געווארען די פראגע וועגען דער פארטײדיגונג פון דוד פראנקפורטער.

פראצעס פון די אראבישע טעראריסטען?

ירושלים, 23 (יט״א טעלעגראפיש)
דעם 29־טען ד. ח. הויבט זיך אן דער פראצעס פון די אראבישע טעראריסטען. ס׳דראהט זײ טויט־שטראף.

די לאגע פון די יודען אין סיריען ווערט כסדר שווערער

ירושלים, 23 (יט״א טעלעגראפיש)
די לאגע פון די יודען אין סיריען, ווערט שווערער פון טאג צו טאג. זײ געפונען זיך צווישען האמער און קאוואדלע: די אראבער לאזען זײ נישט עפענען די געשעפטען, און די מאכט צווינגט זײ צו עפענען.

פערשוואונדען געווארען א דײטשער ארצי־בישאף

וועלכער איז געוועזן א שארפער געגנער פון די נאצים

אטען, 23 (יט״א טעלעגראפיש)
א סענסאציע האט ארויסגערופען דער פאקט, וואס דער דײטשער ארצי־בישאף ד״ר קינדערמאן איז פערשוואונדען געווארען, און מ׳ווייסט נישט וואו ער איז אהינגעקומען.

ד״ר קינדערמאן איז געווען א שארפער געגנער פון די נאצים. מיט א קורצער צײט צוריק, איז ער ארויסגערופען געווארען אין דײטשלאנד, און פון דאמאלס אן איז ער פערשוואונדען געווארען.

אין א קאמוניקאט פון דײטשען אמבאסאדאר אין אטען ווערט בעשטעטיגט, אז ד״ר קינדערמאן איז טאקע פערשוואונדען געווארען, די סיבה ווערט אויסגעטײטשט, אז ער ... האט געליטען אויף א נערווען־קראנקהײט.

די אטענער צײטונגען שרײבען, אז אין אטען דרעהען זיך ארום 300 נאצי־שפיאנען, וואס בעאומרוהיגען די בעפעלקערונג.

געשטארבען דער ציוני. עסקן ישראל קאסעל

חיפה, 23 (יט״א (יט״א טעלעגראפיש)
דא איז געשטארבען דער בעקאנטער ציוני־שער עסקן ישראל קאסעל.

שטרײק צוליבן הויכן דירה-געלט

ברעכט מארגען אויס אין תל-אביב

תל־אביב, 23 (יט״א טעלעגראפיש)
מארגען ברעכט אויס א שטרײק פון די [...] שעפטס־אינהאבער צוליב׳ן הויבען דירה־געלט.

א ווארנונג פאר׳ן „הבוקר"

תל־אביב, 23 (יט״א טעלעגראפיש)
די העברעאישע צײטונג „הבוקר" איז [...] רענט געווארען פון דער רעגירונג, אז אויב [...] וועט נישט אפשטעלען אטאקירען די רעגיר[ונג] וועט זי אפגעשטעלט ווערען

פײנדליכע דעמאנסטראציע

געגען הויך־קאמיסאר וואוקאפ אין תל־אביב

תל־אביב, 23 (יט״א טעלעגראפיש)
קיין תל־אביב איז געקומען דער הויך־קאמיסאר וואוקאפ, וועלכער האט צוזאמען מיט׳ן בירגערמײסטער מאיר דיזענהאף געעפענט דעם מוזעאום.

צוריקפאהרענדיג פון דער פײערונג, האט מען ווייאוקאפ׳ן געמאכט א פײנדליכע דעמאנסטראציע. די דעמאנסטראנטען זענען פונאנדערגעטריבען געווארען, קײנער איז נישט ארעסטירט געווארען.

א נײע פערשטארקטע באיקאט-כוואליע אויף דײטשע יודען

נאצישע באיקאט-ארגאניזאציע ווערט אויפגעלעבט. — פרישע אנטיסעמיטישע שריט אין דער דײטשער ווירטשאפט

בערלין (יט״א) די „נ.ס.־האגא" (נאציאנאל סאציאליסטישע האנדעלס־ און געווערבע־ארגאניזאציע), וועלכע איז אין ערשטען פעריאד פון היטלער רעזשים געווען די טעטיגסטע נאצי־קערפערשאפט אויפ׳ן געביט פון פראפאגירען דעם יודען־באיקאט אין דײטשלאנד, וועט איצט — ווי עס איז מיטגעטײלט געווארען אויף א ווירטשאפטליכער קאנפערענץ אין קעניגסבערג — ווידער בעגײען איהר טעטיגקײט. די „האגא" איז געווען כמעט אינגאנצען אונטעטיג זײט היטלער׳ס פאראיאהריגער ווארנונג געגען אינדיווידועלע אנטיסעמיטישע אקציעס.

די דאזיגע מיטטײלונג איז בעזונדערס בעצײכנענד, מחמת מען האט זיך לעצטענס געהאט גערעכט, אז די „האגא" וועט פולשטענדיג אויפגעלעזט ווערען. אין דער דײטשער פרעסע פלעגען זיך, אפט בעווײזען מעלדונגען אין דעם זין.

אויף דער קעניגסבערגער קאנפערענץ איז ווײטער מיטגעטײלט געווארען, אז יודישע האנדווערקער וועלען נישט האבען דאס רעכט צו בעשעפטיגען האנדווערק־געהילפען, סײדען אין דער אונטערנעהמונג וועט זײן אנגעשטעלט אנ׳אריער, וואס וועט האבען די ספעציעלע אויפגאבע צו האבען די אויפזיכט איבער דער אונטערנעהמונג מיט׳ן צוועק צו פערזיכערען זיך, אז די לעהר פון די געזעלען ווערט געפיהרט אין נאצי־גײסט.

בעגריסענדיג די קאנפערענץ, האט דער פארשטעהער פון רײכס־ווירטשאפטס־מיניסטעריום, ד״ר זיבערט, ערקלערט, אז „דער הויפט־צוועק פון דער געזעלען־לעהר דארף זײן נישט קײן ווירטשאפטליכער, נאר א פאליטישער".

די רײכס־רעגירונג האט ארויסגעגעבען א פערארדנונג, וואס זעהט פאר, אז בלויז ארישע רײכס־בירגער האבען דאס רעכט צו געבען פראקטיק [...] קויפט־עקספעדיענטען איז אײנצעל־האנדעל. [...] יער־אינסטרוקטארען מוזען נאך הויך־לזה [...] זענליך צופערלעסיג". יעדער פראקטיצירענדער [...] קויפס־עקספעדיענט וועט פון ארבײטס־פראנט [...] מען א ספעציעלען „עקספעדיענטען־פאס", וואס [...] דינען אלס עווידענץ־דאקומענט פון זײן ארי[שער] פאליטישע צופערלעסיגקײט א. אז. וו.

פינאנסען און בוי-ארבײטען פון דער ארץ ישראל=רעגירונג

אינטערפעלאציעס אין ענגלישען פארלאמענט

לאנדאן. (יט״א) ענטפערנדיג אויף אנ׳ אנפראגע אין אונטערן-הויז, האט דער קאלאניען-מיניסטער דזש. טהאמאס ערקלערט, אז דער פינאנס-איבערשוס פון דער א״י-רעגירונג האט דעם 31-טען יאנואר ה. י. בעטראפען 6 מיליאן 340 טויזענד פונט און אז א בעדײטענדער טײל פון דעם איבערשוס איז שוין אנגעמערקט אויסצוגעבען אויף פערשידענע צוועקען. אויף דער קאנסטרוקציע פון שאסעע צווישען יפו און חיפה האט די א״י-רעגירונג נאך מיט א צײט צוריק געהאט אסיגנירט א סומע פון א פיערטעל מיליאן פונט.

ענטפערנדיג אויף א צווײטער אינטערפעלאציע, האט דער קאלאניען-מיניסטער ערקלערט, דאס מען דארף ערווארטען, אז ביז׳ן קומענדען ווינטער וועלען זײן פערטיג די לופט-פליה-פלעצער אין חיפה און לוד. דערווײל — האט דער מיניסטער צוגעגעבען — ווערט נישט געפלאנט אויפצובויען [...] לופט-פליה-פלאץ אין עזה.

פראנקפורטערס פערטײדיגונג

פראג, 23 (יט״א טעלעגראפיש)
אויפ׳ן פארשלאג פון דוד פראנקפורטער׳ס [...] בים, איז ארויסגעפאהרען אין דער שווײץ [...] דישער אדוואקאט ד״ר לעריא פון ברין. די פערטײ־ דיגונג נעמען איבער שווײצארישע אדוואקאטען.

פאגאניני וועט עפענען די פילהארמאניע אין תל־אביב

ניו־יארק, 23 (יט״א טעלעגראפיש
הובערמאן האט מיטגעטײלט דער יט״א, [...] בעריהמטער קינסטלער פאגאניני, וועט עפענען פילהארמאניע אין תל־אביב.

קלאנג-קינא-טעאטער
ZACHETA
זגערזשער 26.
הײנט און פאלג. טעג!
דאס נײעסטע פילם-מײסטערווערק פון ווינער פראדוקציע א. ג.
„אונגעענדיגטע סימפאניע"
אין די הויפט-ראלען:
HANS JARAY
און
M. EGERTH
אויסער׳ן פראגראם:
? ? ?
אנהויב 4 נאכט. שבת און זונטאג 12 בײטאג.

Dr. med.
AL. FORSZANSKI
כירורג
נעמט איצט אן: אין דער לעטשניצע „POMOC",
לימאנאווסקי 1 (רוג באלוטער פלאץ) פון 11—1;
טעל. 101-29.
פריוואט-וואוינונג פעטריקאווער 101
פון 5—7 אווענד. טעל. 210-76
טער ארבעטספלאץ — חנוכה.

אכטונג, לאדזשער קצבים!
הכשרים ווערן נישט אפגעשיקט.
יעדער מוז אלײן קומען אפ-נעהמען דעם הכשר בײ דעם ראבינאט. דער לעצטער טער-מין איז ביז מיטוואך אווענד.
דער ראבינאט.

תלמידי המחלקה השלישית של הגמנסיה הראשונה של החברה ליסוד בתי ספר עברים בלודז ומתנכם משתתפים בצערו של חברם
משה רובינזון
לרגלי מות אביו ב״ע
ד״ר שלום דוב רובינזון
המקום ינחם אותו בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.

א דרוק=מאש
(א צילינדער)
63 אויף 95
איז גוטען צושטאנד
פרײזווירדיג צו פערק[ויפען]
אפערטען אין אדמיניסטר[אציע]
צײטונג אונטער „P. W.".

Dr. med.
Nadel
ספעציאליסט פון אקושעריע און פרויען-קראנקהײטען
אנדזשעיא 4, טעל. [...]
נעמט אן פון 10—12 און פון 5—[...]

צו דער האכצײט פון אינזער גע-שעצטען קוזין
דוד רעדליך
מיט פרל.
יהודית ארבאך (לאדז)
ווינשען מיר א הערצליכען מזל-טוב און פיל נחת
ברוך, חנה׳טשע, פרימעט, יעקעל.

מזל=טוב
צו דער חתונה פון
פרל. שהלאש
מיט ה׳ איזאק דאווידאוויטש
ווינשען מיר זײ פיל גליק און עוויגעס צופרידענהײט
פאמיליע אפרים ווײעלונסקי.

פאר גאלד,
בריליאנטען,
און לאמבארד- קוויטעם
צאהלט די העכסטע פרײזען
אײזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

געדענקט, שטשענשליווי
בײ
א גרויסער אויסוואהל פון
אריגינעלע בילליגער און טאמאשאווער סחורות
אויף אנציגער און פאלטענס
פון די בעסטע קוואליטעטען ווי אויך פערשידענע רעשטען
מיט 30% ביליגער
קומט און איבערצײגט אײך!
R. Szczęśliwy
לאדז, 5 נאוואמיעסקא 5
טעל. 156-09.
געדענקט פראנט II שטאק.

בעמיש=באקטעריאלאגי[שער] לאבאראטאריום
פ. שאץ, לא[דז]
פיעטריקאווער 37
פיהרט אויס זאמעל. ערצטליכע אנא[ליזען]

LEON FAMILIER
אינערליכע און קינדער-קראנקהײטען
שערפיעץ 37 6
נעהמט אן פון 5—7 נאכט

עלטסטער פעלדשער
ש. דרעש
לוטאמירסקא 4, טעל. 184-78.
נעמט אן פון 8—10 פרי, פון 1.30—4 נ״מ און פון 6—7 אווענד.

דער שווער-געטראפענער אלמנה און יתומים פון אונזער יונג-פערשטארבענעם פרײנד
ד״ר בערנארד ראבינזאן
אונזער טיפסטען בײלײד
י. אבערזשאנעק און פרוי.

אפגעשאפען די „יודישע בענק" אין לעמבערגער פאליטעכניקום

לעמבערג, 23. (טעל.) דער פראפעסא[r]-...ראט פון לעמבערגער פאליטעכניקום האט פער-...עפנטליכט אַן'אפיציעלען קאָמוניקאט, אַז ס'ווערט ...געהאַלטן די פערארדנונג וועגען בעזונדערע בענק ... יודישע סטודענטען.

... איטאליענישע אפענסיווע נעהמט ווייטער פאראויס

...ענדאָן, 23 (ספ. טעל.) ... איטאליענישע אפענסיווע געהט ווייטער פאר... דאס אביסינישע מיליטער קען זיך נאך נישט ...נעהמען אהן טרעט פסדר אפ.

...גאנץ דייטש שטעטיל ...ערקלערט אלס „פערברעכעריש און פעררעטעריש"

...דער „שטירמער" איז אַרויס מיט אַ פערדאַמונג ...פון דעם דייטשען שטעטעל גלעהן, וועלכען גע-...ט זיך געבען טייך רהיין. אין „שטירמער" זאָגט ...אַז „אַלע איינוואוינער פון דעם שטעטעל האָ-...בען געהאַנדעלט פערברעכעריש און פעררעטעריש ...דער איצטיגער דייטשער הערשאַפט".

...און וואָס איז בעשטאַנען די זינד פון דער ...בעפעלקערונג פון דעם שטעטעל גלעהן?

...דאָרט האָט געוואוינט זעהר אַ בכבוד'יגער ...יוד. ער איז געווען זעהר בעליבט ביי די יודען ...און נישט-יודען פון דעם שטעטעל און פון דער ...ארומיגער געגענד.

...דאָס שטעטעל גלעהן איז בעוואוינט פון קאַ-...טאָליקען און אַ סך פון זיי האָט דער יוד אַרויס-...געהאָלפען. איז דער יוד געשטאָרבען. די לויה איז ...פארגעקומען אַ זונטאָג פאַרמיטאָג. זענען געקומען ...די איינוואוינער פון שטעטעל און געבעטען דעם ...גלח, אַז ער זאָל אָפּהאַלטען דעם גאָטעס-דינסט ...אין קירך פריהער ווי געוועהנליך, כדי זיי זאָ-...לען קענען געהן צו דער לויה פון'ם פערשטאָרבע-...נעם יוד.

דער גלח האָט דעם גאָטעס-דינסט אָפגעהאַלטען ...פריה און האָט איהם געמאַכט קירצער ווי ...אַ מאָל. און גלייך ווי ער איז פאַרטיג געוואָרען ...די גאַנצע בעפעלקערונג — יונג און אַלט — ...צו דעם הויז פון פערשטאָרבענעם יוד, און ...זענען אַוועק צום בית-עולם.

...אויך דער גלח אַליין איז געקומען צו דער לויה ...האָט געהאַלטען אַ רעדע און נאָכגעזאַגט דעם ...פערשטאָרבענעם יוד אַ סך שבחים.

די דאזיגע שטילע דעמאָנסטראַציע פון דער ...קאטוילישער בעפעלקערונג פון גלעהן האָט עס אַרויס ...געהאָלפען דעם ווילדען, ביטערען צאָרן פון יוליוס ...שטרייכער'ס „שטירמער" און די פערדאַמונג און די ...בעצייכענונג פון אַלע איינוואוינער אַלס פערברעכער ...און פעררעטער.

...נאָך מעהר אַזעלכע „פערברעכענס" און „פער-...רעטען" און די פינסטערע כמאַרע, וועלכע הענגט ...איבער דייטשלאַנד, וועט אָנהויבען צו פערגעהן...

סענאטאר באראה וועט קאנדידירען

בעת די וואהלען אויף אמעריקאנער פרעזידענט

וואשינגטאָ, 23 (ספ. טעל.)

ביי די פייערונגען פון וואַשינגטאָנס געבורטס-טאָג האָט דער סענאַטאָר באראה געהאַלטען אַ גרויסע רעדע, אין וועלכער ער האָט אָנגעקינדיגט אַז ער וועט קאַנדידירען ביי די נאָהענטסטע וואַהלען אויפ'ן אַמט פון אַמעריקאַנער פרעזידענט. סענאַטאָר באראה איז אַן'אונאָפּהענגיגער רעפובליקאַנער.

אונטערהאנדלונגען צווישען יוגאסלאוויען און טשעכיען

האבען דערפיהרט צו א גינסטיגען רעזולטאט

בעלגראד, 23 (ספ. טעל.)

די יוגאסלאווישע און טשעכישע פרעמיערען און אויסערן-מיניסטארען האבען פערעפענטליכט א קאמוניקאט, אז די אונטערהאנדלונגען האבען דער-פיהרט צו א גינסטיגען רעזולטאט און ס'זענען רע-גוליהרט געווארען אלע וויכטיגסטע פאליטישע פראַ-בלעמען.

זיג פון פראנצויזישע פאלקס-פראנט

ביי די וואהלען פון א סענאטאר

פאריז, 23 (ספ. טעל.)

אין דעפארטאמענט סעקוואנא זענען היינט פאר-געקומען וואהלען פון א סענאטאר, צוליב דעם, וואס לאוואל, וואס איז צוויי מאל אויסגעוועהלט געווא-רען האט זיך אפגעזאגט פון דעם דערמאנטען דע-פארטאמענט.

די וואהלען זענען פארגעקומען 3 מאל. געזיגט האט דער קאנדידאט פון פאלקס-פראנט דער קאמו-ניסט קלאמאמוס.

זיג פון דער רעגירונגס-ליסטע

בעת די וואהלען צום יאפאנישען פארלאמענט

טאקיא, 23 (ספ. טעל.)

בעת די וואהלען צום פארלאמענט האט די רע-גירונגס-פארטיי דערגרייכט 215 מאנדאטען, מיט 80 מאנדאטען מעהר ווי ביז איצט, די רעגירונגס פארטיי האט א מעהרהייט אין פארלאמענט.

* * *

מאסקווע, 23 (ספ. טעל.)

דער יאפאנישער אמבאסאדאר אטא האט בע-זוכט דעם וויצע-קאמיסאר פאר אויסערן-ענינים סטא-מאניאקאוו און ערקלעהרט, אז די יאפאנישע רע-גירונג איז נישט מסכים אויף דער פאדערונג, אז אין דער געמישטער קאמיסיע צו ערלעדיגען די אינצידענטען אויף דער מאנדזשורישער גרעניץ זא-לען אריינגעהן נייטראלע פערזאנען, רוסלאנד וועט נאכגעבען די דאזיגע פאדערונג.

אויפרייס אויף א שיף

ניו-יארק, 23 (ספ. טעל.)

אויף דער ציסטערן-שיף „אלבערט היל" איז פארגעקומען אן'אויפרייס, 4 מאטראסען זענען פער-ברענט געווארען.

25 פוילישע און יודישע פראפעסיאנעלע ארבייטער-פעראיינע אין לאדז

פראטעסטירען, רופען צום קאמף געגען אנטיסעמיטיזם און ביליגאנישע אנפאלען אויף יודען!

אין לאקאל פון די טראמוואי - ארבייטער איז פארגעקומען א קאנפערענץ פון 25 פוילישע און יו-דישע פראפעסיאנעלע ארבייטער - פעראיינען, וועל-כע געהערען צו דער קרייז-קאמיסיע פון די קלאסען-פעראיינען.

ה' שטשערבאווסקי האט געהאלטען א גרויסען פאליטישען רעפעראט וועגען דער שווערער לאגע פון די ארבייטער אין לאנד און דאן האט ער זיך בע-זונדערס אפגעשטעלט אויף דער ענדעקישער העצע, וועלכע ווערט איצט מיט אזא פערביסענקייט געפירט געגען יודען, ער האט גערופען די פוילישע ארביי-טער-מאסען זיך נישט צו לאזען פערפיהרען און געהען האנט ביי האנט מיט אלע אנדערע ארבייטער צום קאמף מיט דער ראזיטער העצע, וועמענס ציל איז, אז די ענדעקעס זאלען קומען צו דער מאכט און דערשטיקען די ארבייטער - בעוועגונג.

דער פארשטעהער פון די יודישע ארבייטער ה' מילמאן רעדט ארום די בעדינגונגען, אין וועלכע ס'לעבען די יודישע ארבייטער, זיי ווערען באָיקאָ-טירט און מ'לאזט זיי נישט צו צו קיין שום ארבייט. אין די מלוכה- און זעלבסטפערוואלטונגס - אינסטי-טוציעס זענען די טיהרען איינגעשלאסען פאר יודישע ארבייטער, די ענדעקעס פיהרען א שרעקליכע העצע געגען יודען, מ'טרייבט זיי פון די דערפער און שטעטלעך און מ'רעדט אין די אנטיסעמיטישע מאסען, אז אזוי ארום וועט מען לעזען דעם קריזיס דער הערנער און אויף דעם ביישפיל פון דייטש-לאנד, וואו צוליב דער העצע האט זיך דער קריזיס נאך מעהר פערשארפט. ער פאדערט אויף די ארביי-טער **צו בעקעמפען דעם אנטיסעמיטיזם און פאשיזם.**

ס'רעדט נאך דער זייד-וועבער חרושטשאווסקי, וועלכער לעגט פאר צו רופען אין אלע פעראיינען פערזאמלונגען פון די מיטגלידער צום קאמף געגען אנטיסעמיטיזם. צום סוף איז אנגענומען געווארען א רעזאלוציע, אין וועלכער ס'ווערט צוו. אגד גע-זאגט, אז דער פאשיזם איז דער גרעסטער פיינד פון דער ארבייטער - בעוועגונג, פרייהייט און ציוויליזאציע. פערשפרייטענדיג לאזונגען פון נאציא-נאלען און ראסען-האס, וויל ער בעקומען אן'איינ-פלוס אין דער געזעלשאפט. און אויבענאן פון די דאזיגע כוליגאנישע לאזונגען געהען די פאשיסטען פון ענדעקישען לאגער, וועלכע ווענדען אן די לא-זונגען פון נאציאנאליסטישען און אנטיסעמיטישען וואהנזין אויף א היינטערלוסטיגען אופן.

די פערזאמלונג שטעלט פעסט, אז אין די לעצ-טע צייטען פרובען די ענדעקישע עלעמענטען אונ-טער נארמאלע לאזונגען צו זייהען כאאס אין די פאלקס-מאסען פאר זייערע ניהערטראכטיגע צילען. אנווענדענדיג כוליגאנישע **אנפאלען אויף דער יודישער בעפעלקערונג** און פערשפרייטענ-דיג אוואנטוריסטישע לאזונגען געגען יודען דורך פינסטערע ענדעקישע עלעמענטען, פערשווייגען די וועגען די אמת'ע שונאים פון ארבייטער-קלאס.

די קרייז-קאנפערענץ פאדערט אויף די בריטע ארבייטער - מאסען ריקזיכטסלאז זיך **אקעגענ-צושטעלען געגען דעם זייהען נאציאנא-ליטעטען - האס און געגען די אוואנטו-רעס**, וועלכע ווערען ארויסגערופען דורך די כו-ליגאנישע עלעמענטען אונטער די לאזונגען פון אנ-טיסעמיטיזם.

אין דער קאנפערענץ האבען אנטיילגענומען 17 פוילישע פעראיינען און 8 יודישע, וועלכע געהערען צום קולטור-אמט.

דאס לעבען אין ווארשא

(טעלעפאנישע ידיעות פון דער הויפט-שטאט)

פריאטקע וועגען בוך פון גענעראל סלאוואי-סקלאדקאווסקי.

...„פרעס"-אגענטור האט געמאלדען, אז ס'איז ...אנגעצייגען געווארען פון פערקויף דאס בוך פון סלאוואי-סקלאדקאווסקי „סטושעמפי מעלדונ-..." ווי מיר הערן זיך אין די דאזיגע ידיעה ...אמת. איינציגע וועט ארויסגענומען ווערען די ...אויפלאגע פונ'ם בוך.

די אונטערהאנדלונגען וועגען אוים-קויפען זשירארדאוו האבען ווידער נישט געגעבען קיין רעזולטאט.

ס'זענען צוריקגעקומען פון פאריז די פארשטע-...פון פוילישע אקציאנערען אין די זשירארדאווער ...פאבריקען,, וועלכע האבען געפיהרט אונטערהאנד-...לונגען אין פראנקרייך מיט דעם בוסאק-קאנצערן וועגען אויסקויפען די אקציעס פון די פראנצויזישע ..., די אונטערהאנדלונגען וועלכע ווערען גע-...פיהרט שוין צום דריטען מאל האבען נישט געגע-...בען קיין פאזיטיווע רעזולטאטען.

דערשטיקט דאס אייגענע קינד און פערברענט אין אויווען.

די פאליציי האט ארעסטירט בריגידא בורקא, ...(אלבקא 3) אונטערן פערדאכט פון א שרעקלי-...כען פערברעכען, דעם 13טען סעפטעמבער 1935 האט ...זי געבוירען א קינד. זי האט דאס קינד מיט אייגענע ...הענט דערשטיקט און בעהאלטען דאס טויטע קער-...פערל אונטערן בעט. ווען דער קערפער האט שוין ...אנגעהויבען צו פוילען האט זי איהם אריינגעווארפען אין אויווען און פערברענט. די שרעקליכע פער-...ברעכערין איז איינגעזעצט געווארען אין טורמע.

אנפאל אין א צוג.

אין צוג צווישען ווארשא און פלאָנע איז דורך ...וועלכע פאסאזשירען בעפאלען געווארען דער פלוי-...סאָהר משה שווארץ. שווארץ האט געצויגען ...די רעוואלווער. און דער צוג האט זיך אפגעשטעלט. ...האט מען פערשטעקט 6 מעסער-וואונדען, דער פאָ-ליציי איז געלונגען צו כאפן 2 פון די אנפאלער. דאס זענען זיגמונט גורדזשאק און יאן פילקא. די אנ-פאלער זענען אנטלאפען.

אריגינעלער שווינדעל מיט אנ'אל-טער פאסט-מארקע.

קיין ווארשא איז געקומען דער ענגלענדער יא-זעף סטאנליי, א בעקאנטער פילאטעליסט, וועלכער פאהרט איבער גאנץ איירא̇פא און קויפט איין וועל-טענע פאסט-מארקען פאר דער גרעסטער וועלט קא-לעקציע, וועלכע געפינט זיך אין לאנדאן.

בעזונדערס האט סטאנליי געזוכט אלטע ענגלישע מארקען מיטן בילד פון דער קעניגין וויקטאריא און אנדערע מארקעס, וועלכע ער זוכט שוין יאהרען און האבען א גרויסען ווערט.

וועגען דעם האבען זיך דערוואוסט די מארקען-זאמלער און האבען פארגעלעגט זיי דעם קאלעקציאנער. די לעצטע טעג האט סטאנליי געקויפט א זעל-טענע מארקע פון אנ'ענגלישער פראווינץ מיט דער אויפשריפט "77 №", פאר דער דאזיגער מארקע האט דער קאלעקציאנער בעצאהלט 425 זל. וויסענדיג אז לויט דעם אינטערנאציאנאלען פרייז קוראנט פון די ברידער סענט איז די דאזיגע מארקע ווערט 30 טויזענד פראנק.

דערווייל האט זיך ארויסגעשטעלט אז סטאנליי איז בעשווינדעלט געווארען, ווייל די מארקע האט געהאט דעם אויפשריפט "177 №", און אויף א קינסטליכען אופן האט מען אויסגעמעקט די ציפער 1. א מארקע מיט דער אויפשריפט 177 איז ווערט קוים א זלאטי. סטאנליי האט וועגען דעם שווינדעל געמאלדען דער פאליציי.

איינשרייבונגען אויף דער העברע-אישער אוניווערזיטעט אין ירושלים אויפן יאהר 1936-37.

די געזעלשאפט „פריינד פון דער העברעאישער אוניווערזיטעט אין ירושלים" ווארשע, מעלדעט דער-מיט, אלע פעראינטערעסירטע אז:

1) די איינשרייבונגען אויפן אקאד. יאהר 1936-37 פאנגען אן דעם 24 יאנואר 1936 און וועלען דוי-ערען ביזן 29 פעברואר 1936, דער טערמין פון די איינשרייבונגען וועט נישט ווערען פערלענגערט.

2) די ביטעס אויף דער אוניווערזיטעט דארפען אריינגעטראגען ווערען אויסשליסליך צו דער געז. „פריינד פון דער העברעאישער אוניווערזיטעט" אין ווארשא אדער אין די פראווינצער אפטיילונגען.

3) אלע בעדינגונגען און פארשריפטען פאר די קאנדידאטען אויף די אוניווערזיטעט אויפן אקאד. יאהר 1936-37 געפינען זיך אין דער ספעציעלער אינ-פארמאציאנס בראשור פון דער געזעלשאפט, וועלכע איז שוין ערשינען, דער פרייז פון דער בראשור צו-זאמען מיט דעם קאמפלעט פון אלע דרוק-מאטעריא-לען (ביטעס, פערפליכטונגען א. א.) אין 1 (איין) זל. אין פאסט-מארקען אדער אויף פ. ק. או 8937.

3) דער עקזאמען פון דער העברעאישער שפראך וועט פארקומען פאר אלע קאנדידאטען אין משך פון חודש אפריל.

5) עס ליגט אין אינטערעס פון אלע קאנדידאטען אריינצוטראגען די ביטעס אויף די אוניווערזיטעט ווי אמפריהסטען נאך א גרינדליכען בעקענען זיך מיט אלע פארשריפטען וועלכע זענען געענדערט גע-וואָרען אין פערגליך מיטן פאריגען יאהר.

צוליב טעכנישע סיבות איז היינט נישט אריין די פארזעצונג פון ראמאן „אויפ'ן דערנער- וועג", וועלכע וועט קומען אין מארגענדיגען נומער.

ראדיא - פראגראם

מאנטאג, ד. 24-טען פעברואר

6.34 גימנאסטיק, 6.50 פליטען, 7.20 ידיעות, 7.30 פליטען, 7.55 אינפארמאציעס, 8 אודיציע פאר שולען, 11.57 צייט-סיגנאל, 12.03 ידיעות, 12.15 לידער אויס-געפיהרט פון האנקא ארדאנובנא. 12.25 קאנצערט, 1.25 הויזווירטשאפט, 1.30 פליטען, 3.12 לאדזער בערזע, 3.15 עקספארט, 3.20 ווארשאווער בערזע, 3.30 פליטען, 4.15 קאנצערט פון סערעבינסקי'ס ארקעסטער (פון לעמבערג), 5 שמועס וועגען קינדער, 5.15 פאעזיע, 5.20 קאנצערט פון דאן-כאר, 5.50 שמועס. 6 פארטעפיאן - קאנצערט, 6.30 אודיציע פאר קינדער, 6.45 פליטען, 6.55 אקטוע-לער ווירטשאפטליכער שמועס, 7.05 מוזיק, 7.20 רעקלא-מע-קאנצערט, 7.35 ספארט, 7.50 אקטועלער שמועס, 8 זעלכערישע אודיציע, 8.30 אווענד - ידיעות, 8.45 פרעה ליכע קארנאוואל - אודיציע, 9.30 ליטערארישער אווענד, 10 רעדע פון מינ. ליביצקי, געווידמעט דעם פאלקס-יום-טוב פון עסטלאנד, 10.30 טאנץ-מוזיק, בעת דער פויזע 11 אוו. ידיעות און קאמוניקאטען.

Dr. med. L. Berman

צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07

ספעציעל-ארצט פאר מענער - שוועכע-בע האנדלונג און סעקסועלע בעראטונג

נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אווענט.

זונטאג פון 9—1 פארמיטאג

פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע - פרייזען

Dr. med. Trepman

ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט-קראנקהייטען,

בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע.

זאוואדזקא 6, טעל. 234-12

נעהמט אן פון 8—11 פארמ. און פון 6—9 אוונט.

ספעציעלער ווארטע-זאל פאר פרויען.

דאס יודישע פראבלעם אין פוילען

אין דער בעלייכטונג פון ארגאן פון די פוילישע קאנסערוואטיווען

אין נעכטיגען מאנאטאריש - קאנסערוואטיווען „טשאס“ איז פערעפענטליכט אנ׳ארטיקעל וועגען דעם מינדערהייטס פראבלעם אין פוילען. דער אויטאר געהט ארויס פון שטאנדפונקט, אז פון די מינדערהייטען אין פוילען זענען די וויכטיגסטע די אוקראאינער מיט וועלכע עס איז איצט ווי עס זעהט אויס, געקומען צו א שטיקעל פערשטענדיגונג און די בעציהונגען האבען פערלוירען א סך פון זייער שארפקייט, און די יודישע. דאס יודישע פראבלעם האט זיך איצט אויף א געוואלדיגען און דערביי בעאונרוהיגענדיגען אופן ארויסגערוקט אויפן ערשטען פלאן.

„די סיבות צוליב וועלכע די יודישע פראגע האט זיך לעצטענס אזוי פערשארפט — שרייבט דער „טשאס“ — זענען פון אינטערנאציאנאלען און פון אינערליכען כאראקטער, א אינטערנאציאנאלען כאראקטער טראגט דער קריגערישער אנטיסעמיטיזם, וואס שטיצט זיך מעהר אויפן געפיהלם ווי אויפן פערשטענדיגען יסוד. וואס זיין אלץ וואקסענדע כוואליע האט זיך נישט געקענט נישט אפרופען אויך אויף די פוילישע בעציהונגען. צו די סיבות פון אינערליכען כאראקטער דארף מען רעכענען, די ספּעציעלע ראלע וואס יודען שפּילען אין דעם ווירטשאפט־ליך געזעלשאפטליכען לעבען פון פוילען, ווי אויך דער פערשארפטער קאמף פאר דער עקזיסטענץ וואס איז א רעזולטאט פון קריזיס.

צו די סיבות פון אינערליכען כאראקטער וואלט מען נאך געדארפט צורעכענען נאך איינע, א ריין פאליטישע, עס האנדעלט זיך אין דעם אז מיט דער יודישער פראגע האבען זיך פערנומען אויסשליסליך אנטיסעמיטען. האנדענדיג די נעגנער פון אנטיסעמיטיזם האבען ביז איצט זיך בעגרעניצט נאר אויהם צו פערארטיילען און צו בעקעמפען, האנדעלנדיג זענען זיי נישט ארויסגעטרעטען מיט קיין שום קאנקרעטען פראגראם אין דער יודישער פראגע.

דערווייל פאדערט אבער די יודישע פראגע, אויב מען וויל פוילען און די יודען אפּהיטען פון ערנסטע אנטיסעמיטישע אויפטרייסלונגען, אזא פראגראם. א שלעכטער פראגראם ווערט אמבעסטען דורך אקעגענשטעלען איהם א גוט פראגראם. דעם בארבארישען, א מאראלישען און אונאויספיהרבארען פראגראם פון קעמפערישען אנטיסעמיטיזם דארף מען געגענשטעלען א ערליכען און רעאלען פראגראם. מען קען, פערשטעהט זיך, זיך שטעלען אויפן שטאנדפונקט אז א גענוגענדער פראגראם איז דאס אויפהאלטען דעם סטאטוס־קווא., אזוי איז עס אבער נישט, און די יודען אליין פערשטעהען עס גוט. די יודען ווילען זיין א פאלק, דאס איז זייער רעכט, וואס קיינער קען נישט קוועסטיאנירען. אבער דער דאזיגער פאקט שטרייכט איבער די מעגליכקייט פון אסימילאציע אין גרויסען מאסשטאב. אין פוילען זענען פאראן אנ׳ערך 3 מיליאן יודען, די דאזיגע דריי מיליאן וועלען שטענדיג זיין א נאציאנאלע מינדערהייט, עס ענטשטעהט שטענדיג די פראגען צי פון ריין מאטעריעלען שטאנדפונקט האבען די דריי מיליאן אין פוילען געזיכערטע עקזיסטענץ בעדינגונגען.

אונז דוכט זיך, אז זיי האבען נישט די דאזיגע בעדינגונגען. די יודען אין פוילען בעשטעהען פון א גרויסער, פערהעלטנישמעסיג נישט גרויסע שיכט אינטעליגענץ און א גרויסער מאסע פראלעטאריאט וואס בעשווינט אלע אונזערע שטעטלעך און וואס פערנעהמט זיך אין א בעדייטענדער מאס מיט פערמיטלעריי. אונז דוכט אז דער בארען פון דער מאטעריעלער עקזיסטענץ צווישען דער אינטעליגענץ ווערט אלץ שארפער און שווערער. לאמיר אננעהמען אז די מלוכה וועט בעוויזען צו בעהערשען די אנטי־יודישע עקספּצעסען. אבער אויך אין אזעלכע בעדינגונגען וועט די עקזיסטענץ פון דער יודישער אינטעליגענץ ווערען אלץ שווערער. ביי א איבערפלוס פון אינטעליגענץ בכלל וועט פון זיך אליין דאס ערשטע ארט פערנעהמען די פוילישע אינטעליגענץ.

א סך ערגער זעהט אויס די צוקונפט פון יודישען פראלעטאריאט. אין דער מאס אין וועלכען עס וועט זיך נאציאנאליזירען די פוילישע ווירטשאפטליכע סטרוקטור וועט די ראלע פון דעם איבערמעסיג ענט־וויקעלטען פערמיטלעריי זיך מוזען פערקלענערען די יודישע מאסען וואס לעבען אין א בעדייטענדער מאס פון דער האזיגער פערמיטלעריי וועט יערענפאלס טיילווייז אוועקגענומען ווערען דער באדען פון הינטער די פיס.

די עמיגראציע פון א געוויסען פראצענט פון דער פוילישער בעפעלקערונג איז א נויטווענדיגקייט, עס זעהט דעריבער נישט אויס אז אין אזעלכע בעדינגונגען זאל דער פאסטולאט פון א פערשטארקטער עמיגראציע פון יודען קיין פאלעסטינע וואס איז ארויסגערוקט געווארען דורך די סענאטארען גראף ראסטווארעווסקי און פירשט ראדזיוויל קענען בעטראכט ווערען, ווי דאס טוט די יודישע פרעסע, אלס א אנטיסעמיטישע ערשיינונג. מיר זענען גיכער אין דער מיינונג, אז דאס וועט זיין א צוריקפיהרען דאס יודישע פראבלעם פון די דעמאגאגישע הינטער־ווע־גען אויף א רעאלען ערליכען באדען. מיר זענען ווייטער אין דער מיינונג אז אזא פראגראם דארף נישט אויסגעפיהרט ווערען געגען יודען נאר פאר זיי און אין פערשטענדיש מיט זיי. פאר דער פוילישער געזעלשאפט געהט ער אין דער פראגע פון בעהערשען דעם ווילדען אנטיסעמיטיזם. פאר די יוד(ישע מאסען) זעלבע און א חוץ דעם נאך אין שאפען פו(ן) מעגליכסט בעסטע עקזיסטענץ בעדינגונגען פ(אר) צוקונפט, אויב עס ווערט פארגעשלאגען א יו(דישע) עמיגראציע קיין פאלעסטינא איז דאך קלאר (אז) דארף ארומנעהמען קודם כל די פוילישע יוד(ישע) מענם לאגע און צוקונפט עס צייכענט זיך (א) זעהר טונקעלע פארבען. נישט נאר אין אינט(ערעסע) פוילען, נאר קודם כל, מיר בעטאנען דאס (ספעציעל) דרוק, אין די אינטערעסען פון די יודען“.

דער קאנסערוואטיווער „פריציישער (צייטונג)“ נעהמט, ווי מיר זעהען אין שויז, די אריסט(אקראטיע) וואס מיינען צו ראטעווען פוילען מיט (דער) „זשידזשי דא פאלעסטיני“. עס פאלט זיי (נישט) איין, אז בכדי צו ראטעווען דעם פעראר(מטען) אין נאך אין פוילען פאראן מעגליך אנדער(ע) און נישט דווקא אויפן חשבון פון דלות פון (די) שטעטעלדיגע יודען.

די שפּאנישע רעפּובליק איז געראטעוועט

דער גרויסער נצחון פון שפּאנישען פאלקס־פראנט

פון מ. יארבלום

די וואהלען צום „קארטעס“ זענען פערענדיגט; די ענדגילטיגע רעזולטאטען זענען נאך נישט פער־האן; איינס איז אבער שוין זיכער: דער לינקער בלאק, ד. ה. דער בלאק פון די פארטייען פון פאלקס פראנט האט די אבסאלוטע מעהרהייט אין דעם נייעם פארלאמענט און וועט קענען האבען זיין רעגירונג.

שוין די ערשטע וואהלען אין שפּאניען אין יאהר 1931 האבען געגעבען א לינקע מעהרהייט; עס איז דעמאלט אויסגעארבייט געווארען א זעהר דעמאקראטישע קאנסטיטוציע, אנ׳ערנסטע אגראר־רעפארם, אנ׳אנטיקלעריקאלע געזעצגעבונג. נאר די קאנסטיטוציע האט זיך אין לעבען זעהר לאנגזאם פערווירקליכט; דערווייל האבען די רעאקציאנערע מאנארכיסטישע עלעמענטען זיך ווידער ארגאניזירט און האבען אין 1932 דורכגעפיהרט דעם נישט גע־לונגענעם פוטש וואס האט בעדארפט שטירצען די רעפּובליק און צוריק איינפיהרען די מאנארכיע.

זענען געקומען די וואהלען פון 1933; דער לינקער בלאק, וואס האט מנצח געווען אין 1931, דער בלאק צווישען סאציאליסטען און די ראדיקאלען, איז געבראכען געווארען; צוליב פרינציפּיעלע און אנדערע טעמים זענען די לינקע פארטייען געגאנגען בעזונדער צו די וואהלען, און דער רעזולטאט איז טאקע געווען א זעהר טרויעריגער; די רעכטע זע־נען געגאנגען מעהר קאנצענטרירט, כמעט אלע צו־זאמען; צו זיי איז צוגעשטאנען א גרופּע מעסיגע ראדיקאלען. דער רעכטער פליגעל האט געזיגט: 208 רעכטע דעפּוטאטען, 140 — פון צענטרום, (קאנסערוואטיווע רעפּובליקאנער, ראדיקאלען פון לערוס טענדענץ א. א.) און בלויז 107 לינקע דע־פּוטאטען, ד. ה. סאציאליסטען, אמתע דעמאקראטען, און אויסגעהאלטענע רעפּובליקאנער; די רעכטע מיט׳ן צענטרום שאפען א רעגירונג מיט לערו בראש. און מען נעמט זיך צו ענדערען, צו מעסיגען די ראדיקאלע געזעצען פון דער קאנסטיטוציע, וואס דער ערשטער פארלאמענט האט אויסגעארבייט; די ענדערונגען האבען געקאנט געהן זעהר ווייט; עס האט געדראהט א סכנה דעם רעפּובליקאנישען רע־זשים גופא און פון דער דאזיגער סכנה איז געקומען די אקטאבער־רעוואלוציע פון 1934, וואס האט גע־בראכט — לויט אפיציעלע ידיעות, קנאפּע 15 הונ־דערט טויטע, בערך דריי טויזענד פערוואונדעטע, פיל טויזענדער אין די תפיסות און מיליאנען שאדען.

נאר די אלע מיניסטעריומס מיט און אהן לערו האבען נישט געקענט רעגירען. דער מלוכה־פרעזי־דענט זאמארא, דער היטער פון דער קאנסטיטוציע האט מיט אלע קאנסטיטוציאנעלע מיטלען נישט גע־לאזט שטעלען די רעפּובליק אין א געפאהר; די עקסטרעם רעכטע — אגראריער, מאנארכיסטען, די רעכטע פארטיי „סעדא“ — האבען געוואלט געהן ביז צום סוף; די גרופּע ראדיקאלען פון לערו האבען אזוי ווייט נישט געוואלט מיטמאכען, הגם לערו איז איינגעגאנגען אויף אלע ענדערונגען פון די געזעצען פון ערשטען פארלאמענט, ענדערונגען אין אנ׳עקסטרעם קאנסערוואטיווען גייסט.

דער מלוכה־שעף זאמארא האט גערופען צו דער מאכט אנ׳אומפארטייאישע, הגם א גאנץ מעסיגע רע־גירונג, מעהר געניגט אויף רעכטס, אבער רעפּובי־ליקאניש; די רעגירונג געהאט איין צוועק: אויפלעזען דעם פארלאמענט און דורכפיהרען נייע וואהלען.

און די מיסיע האט זי גאנץ אומפּארטייאיש אויסגעפיהרט.

די רעכטע זענען פון דער טאקטיק פון (די) געוועזען העכסט אומצופרידען, האלטענדיג א(ז די) גירונג, וואס דארף דורכפיהרען די וואה(לען) זיין א ווילדע, חייל זיי שטעלען מיט (זיך) די מעהרהייט פארטיי; זיי האבען אפילו (געדראהט) מיט דעם העכסטען געריכט!

דער פיהרער פון די רעכטע, זשיל ר(אבלעס) האט זיך געשטעלט בראש פון דער וואה(ל־קאמ)פּאנגדע מצד די רעכטע גרופּען; ער האט (זיך) צווייפעלט, אז דאס מאל וועט זיין נצחון (נאך) גרעסער ווי אין 1933 און אז די רעכט(ע) וועלען בעקומען א גענוגענדע מעהרהייט (צו) רעגירען אפילו אהן דער הילף פון צענטרום.

האט אבער זשיל ראבלעס געהאט א (גרויסע) טעות. געדענקענדיג די מפּלה פון 1933 (האבען) דאס מאל די לינקע גרופּען געשאפען א גע(מיינזאמען) בלאק, דעם פאלקס־פראנט, אין וועלכען (עס זענען) אריין: די לינקע רעפּובליקאנער, די סאציא(ליסטישע) פארטיי, די געווערקשאפטליכע ארגאניזא(ציע, די) קאמוניסטישע פארטיי; און דאס מאל איז (מען) געקומען צו א הסכם, סיי בנוגע פראגראם (פון) רעגירען, סיי בנוגע דער צאהל דעפּוטאטען (פון) דער גרופּע פון דעם לינקען בלאק.

דאס פראגראם איז אקצעפּטירט געווא(רען פון) די אלע ארגאניזאציעס וואס זענען צו(געשטאנען) צום פראנט. די שטימונגען זענען נישט גע(ווען) הויבענע; די לינקע פארטייען האבען זי(ך) נצחון נישט זעהר געריכט; אייניגע פון (זיי) אפילו אין א מאמענט געטראכט וועגען (זיך) טיילען זיך אין די וואהלען; די ענטוויק(ע)לונג פון די סאציאליסטען האט ענדליך (גע)פלוסט דעם לינקען בלאק און דער אומערוו(ארטעטער) נצחון איז געקומען. די מפּלה פון די רע(כטע) ערנסט. אין מאדריד איז דורכגעפאלען (אויך) זשיל ראבלעס!

מען קען רעכענען, אז דער לינקער ב(לאק) האבען 60 פראצענט, אפשר אביסעל ווע(ניגער); אין יעדען פאל איז שוין פערהאן א זיכ(ער)הייט פאר א רעגירונג פון פאלקס־פראנט.

די עקסטרעם רעכטע האבען, ווייזט (זיך) מאמענט געטראכט צו ארגאניזירען אנ(...) נאר לויט די לעצטע ידיעות ווייזט אויס, א(ז עס) איז רוהיג און נארמאל; די ארבייטער(...) רופען צו דיסציפּלין און ארדנונג.

אויך די פּרובען פון זשיל ראבלעס (צו שאפען) א בלאק מיט די פארטייען פון צענטרו(ם האבען) קיין שום אפקלאנג נישט האבען.

דאס שאפען פון פאלקס־פראנט אין (...) שטעלט מיט זיך פאר א נישט קלענערע (...) געשעהעניש, ווי דער פאלקס־פראנט אין (פראנקרייך)... ער האט בעוויזען ווי ביי א גוטען ווילען (...) טער בעציהונג און פערשטענדניש פאר (...) ביי א לאיאלער און פריינדליכער צוזא(מענארבעט) קען מען קומען צו גלענצענדע רעזולטא(טען).

* * *

לויט די ידיעות פון מאדריד איז גע(...) ווארען א רעגירונג פון די לינקע רעפּוב(ליקאנער) פארטייען אהן דער בעטייליגונג פון ד(י סאציאל)יסטען און קאמוניסטען — דאס, וואס (...) איינגענטליך געווען פאראויסצוזעהען.

עס איז אבער א גרויסע פראגע, אויב (די בעטייל)יגונג פון די ארבייטער־פארטייען איז געווע(ן נויט)יגע. די ערפאהרונג פון 1924 אין פראנק(רייך...)יירוט, אז די דאזיגע טאקטיק איז נישט (די ר)עכטיגע און איז נישט די בעסטע גאראנ(טי פ)ער עקזיסטענץ פון דער רעפּובליק.

אפּטימיזם אין פראנקרייך — פּעסימיזם אין ענגלאנד

צוליב׳ן איטאליענישען נצחון אין אפריקא

חי לעצטע נצחונות פון די איטאליענער אויף דעם צפון פראנט קען דינען אלס ווענדעפונקט אין דער מלחמה אין אפריקא. אין דער אויסלענדישער פרעסע ווערען די נצחונות פון מארשאל באדאליא אפּגעשאצט אויף פאלגענדען אופן:

אין רוים האט מען פייערליך און מיט פיל גע־פילדער אויפגענומען די ידיעות פון זיג אין אפרי־קא. וועלענדיג אויפהויבען די שטימונג פון דער גע־זעלשאפטליכער מיינונג, וואס האט אנגעהויבען ארויסצוווייזען אין דער לעצטער צייט סמנים פון מיד־קייט און ענטוישונג אין דער אביסינישער מלחמה. די רעגירונג שילדערט דעריבער אויף א איבערטרי־בענעם אופן די סטראטעגישע בעדייטונג פון באדאר־ליאס נצחון. דער פאקט אליין פון איטאליענישען נצחון אויף דרום פון מאקאלע אונטערליגט נישט קיין ספק, מען ווייזט אן אז זייט דעם אנהויב פון דער מלחמה איז עס געווען די ערשטע שלאכט אין וועלכער עס האבען זיך בעטייליגט גרעסער מיליטערישע כוחות פון ביידע זייטן, אפילו דער אביסי־נישער שטאב וואס בעמיהט זיך צו פערקלענערען די בעדייטונג פון דער אפּעראציע, לייקענט נישט דעם פאקט פון איטאליענישען נצחון.

אין די פאליטישע קרייזען פערטראכט מען זיך איבער דער פראגע וואס פאר א השפעה דער מיליטע־רישער ערפאלג פון איטאליען וועט האבען אויפ׳ן קאנפליקט אין מזרח אפריקא, די איטאליענישע פרע־סע רעדט שוין וועגען א גיכער קאפּיטולאציע פון אביסיניען. אזא אפיציעלער אפּטימיזם ווערט ריק־מירט, פערשטעהט זיך, צוליב די אויפגאבען פון דער איטערליכער פראפּאגאנדע. די פראגע בעשטעהט אין דעם אין וואס פאר א מאס דער זיג פון מארשאל באד־דאליא וועט מיטוויריקען פרידליך צו לעזען דעם קאנ־פליקט. אין די פאריזער אפיציעלע קרייזען הערשט אן אפּטימיסטישע שטימונג. וועגען דעם קען מען אויס־טיילען פון דעם ארטיקעל אין דער „טאן“ וועגען די לעצטע געשעהענישען, די צייטונג דריקט אויס די השערה, אז נאך דעם דערגרייכטען ערפאלג וואס ליט א סעפּערירונג דעם איטאליענישען נאציאנא־לען ענגאזיום, וועט מוסאליני זיין נאכגיביגער. מען האט אפילו דאסזעלבע געזאגט נאכדעם ווי די אי־טאליענער האבען געהאט פערנומען אדוא. דער אפי־ציעלער אחגאן פון אויסערן מיניסטעריום איז אבער אין דער מיינונג, אז די שווערע ערפאהרונגען פון די לעצטע חדשים האט געהאט א אויסגיכטערנדיגען איינפלוס אויף רוים. איצט — זאגט די „טאן“ — קען איטאליען אנהויבען אונטערהאנדלונגען נישט מורא האבענדיג פאר קיין שום דערנידערונגען. א יחוד פאר אונטערהאנדלונגען קען דינען דער בעקאנ־טער זשענעווער פראיעקט פון „קאמיטעט פון 5“ און די פּרינציפּען פון די לאוואל־האאר פארשלאגען — גיט צו די צייטונג — „קענען אויפהאלטען זייער ווערט.“

אין לאנדאן איז מען זעהט אויס נישט אזוי אפּ־טימיסטיש, אורטיילענדיג פון דער ערקלערונג, וואס עס האט געמאכט אין לאנדאן הויז דער אונטער־מלוכה סעקרעטאר פאר אויסערליכע ענינים לארד סטענהאפ. די דעבאטע אין לארדען הויז איז פארגע־קומען שוין נאכדעם ווי עס זענען געהאט דערגאלטען געוואחען די ידיעות וועגען דעם איטאליענישען ער־פאלג. לארד סטענהאפ האט אלזא גענומען אין אכט אויך דעם פאקט ווען ער האט און נאמען פון דער רעגירונג אפּגעוואָרפען דעם פארשלאג פון לארד פי־לימאר, אז ענגלאנד זאל נעהמען אויף זיך די אי־ניציאטיוו פון נייע שלום פארשלאגען, די ווענדונג קיין רוים מיט נייע פארשלאגען — האט ער גער זאגט — וועט נאר פערגרעסערען די איטאליענישע פאדערונגען. איטאליען וועט נאר צוליב זיי האפען צו בעקומען בעסערע בעדינגונגען, לויט דער מיי־נונג פון דער ענגלישער רעגירונג דארף מען אפּ־ווארטען די ווייטערדיגע ענטוויקלונגען פון די גע־שעהענישען, ארומרעדענדיג ווייטער די סאנקציעס.

די פראנצויזישע רעגירונג ווי אויך די ענגלישע האט נישט ברעה ווי עס זעהט אויס, צו נעהמען אויף זיך די איניציאטיוו פון נייע אונטערהאנדלונגען, אין דעם אויבען ציטירטען ארטיקעל פון דער „טאן“ ווערט אונטערגעשטראכען אז דער ערשטער שריט דארף געמאכט ווערען מצד איטאליען. אבער אין פאריז, אורטיילענדיג פון דער מיינונג פון אפיציעלען ארגאן פון אויסערן מיניסטעריום גלויבט מען אין דער מעגליכקייט פון אזא שריט, ווייל מען האפט אז איטאליען וועט וועלען אויסנוצען דעם מיליטע־רישען נצחון בכדי שנעל צו רעגולירען אויף א דיפּ־לאמאטישען אופן דעם קאנפליקט אויף בכבודיגע פאר איהר בעדינגונגען, אין לאנדאן גלויבט מען אר־בער ווייניג אין דער איטאליענישער אויסניכטערונג. ווי עס מעלדעט דער זעהר גוט אינפארמירטער דיפּ־לאמאטישער קארעספּאנדענט פון „עוזר“ האלט מען אין די ענגלישע קרייזען פונקט פערקעהרט, אז דער קריגס ערפאלג וועט גורם זיין דאס די איטאליענישע פאדערונגען וועלען זיך נאך פערגרעסערען, אויב מיט א פאר וואכען צוריק וואלט נאך מוסאליני מס־כים געווען אויף א בכבודיגען שלום, אויף בעדינ־גונגען וואס וואלטען געווען אננעמבאר זיין פאר אביסיניען, ווי פאר דער פעלקער ליגע, וועט ער איצט נאך דעם נצחון ביי ענדערטא, ווערען נאך ווייניגער נאכגיביגער.

די זעהר צוריקגעהאלטענע תשובות וואס מיניס־טער אידען האט געגעבען אין פארלאמענט אויף א ריי אנפראגען און שייכות מיט די ענגליש־איטאליע־נישע בעציהונגען בעשטעטיגען דעם איינדרוק אז אין ענגלישע אפיציעלע קרייזען זעהט מען נישט קיין יסוד צו א אפּטימיסטישער אפּשאצונג פון דער פאליטישער לאגע, וועגען דעם זאגט אויך עדות דער אונטערגעשטראכענער טרוקענער טאן פון ענטפער פון ענגלישען אויסערן מיניסטעריום אויפן איטא־ליענישען מעמאראנדום וועגען די אונטערהאנד־לונגען אין דער פראגע וועגען געגענזייטיגער הילף אויפן מיטעללענדישען ים. די ענגלישע ענטפער נא־טע איז דאטירט וואס אן אמת, דעם 14 פעברואר נאר עס איז כאראקטעריסטיש, אז פערעפענטליכט איז זי געווארען טראדע אין דעם טאג ווען עס איז פערעפענטליכט געווארען די אפיציעלע איטאליע־נישע מעלדונג וועגען נצחון אויפן פראנט.

זעלבסטמארד פון א יונג(ע) מיידעל אין ארץ־ישראל

(...)ה(...) איהר נישט ערלויבט צו בלייבען (...)

ירושלים, 23 (יט״א טעלעגראמע) אין תל־אביב איז בעגאנגען זעלבסט(מארד) 15 יעהריג יודיש מיידעל צוליב דעם (...) איהר אפגעזאגט צו געבען אנ׳ערלויבניש (צו בלי)בען אין לאנד. אין א שווערען צושטאנד (איז זי) אפגעפיהרט געווארען אין שפּיטאל.

צוליב יודישע אַרבייט

פון וואַנעז עס קומט די סכנה אין ארץ-ישראל

פון ד"ר א. גינזבורג

האָט פאַר מיר די פּאַלעסטינער העברעאישע צייטשריפט „בוסתנאי" פון דעם אַכטען יאַנואַר 1936.

ווידער איך געה ווייטער מוז איך ערקלערן דעם ...ער, וואָס דער „בוסתנאי" איז און וועמען ער ...רעט.

...ציעל לויט ווי עס איז געדרוקט שוואַרץ־אויף ... אויפן ערשטען בלעטעל, איז דער „בוסתנאי" ...בענשריפט פון די יודישע ערד־אַרבייטער אין ...ישראל (שבועון של אכרי ארץ ישראל"). דאָס ...אָבער גאַנץ ווייט פון דעם אמת, מיט די ווירקלי־ ...יודישע ערד־אַרבייטער פון ארץ־ישראל, אויף ווי־ ...די זענען פאַרהאַנען, האָט דער „בוסתנאי" קיין ...שייכות נישט, דער „בוסתנאי" איז אין דער ...וויקליכקייט דער אָרגאַן פון די יודישע גוטס־בעזי־ ... אין ארץ ישראל, פון די פּלאַנטאַטאָרס פון די ...פּעקולאַנטען יוסטע באַלעבאַטים — פון „דעם ...דאָס אייניקלעך".

...די דאָזיגע יודיש ריכע גוטס־בעזיצער פון ארץ ...של זענען שטענדיג געווען געגנער פון יודישער ...אַנטערונג קיין פּאַלעסטינא, זיי זענען שטענדיג ...ען געגנער פונם ציוניזם.

...אַצטער איז זייער צאָהל, די צאָהל פון די זאַטע ...צופרידענע, די צאָהל פון די יוסטע באַלעבאַטים ...רייכע פּלאַנטאַטאָרס, שטאַרק פערגרעסערט גע־ ...ן, דער פּרייז פון זייער באָדען און זייערע נחלות ...פערטענפאַכט געוואָרען, דער האַנדעל מיט די מאַ ...מען איז געוואָרען נישט קיין שלעכטער געשעפט־ ... מען קען דערפון ציהען פּרנסה מיט כבוד, און ...ען ווי פּריצים.

...וואָלט אַליין געווען גוט, לאָזט מען אָבער נישט ...ען די אַלטע מעשה מיט די „ציוניסטישע שנאַ־ ...ים". זיי ווילען איינפיהרען יודישע אַרבייט, א ...אומגליק אויף אונזער קאָפּ!

...וואָלט שוין אפשר רעכט געווען יודישע אַרבייט ...כאָטש מיט יודישע אַרבייטער מוז מען זיך ...מיין אָנשטענגדיגער און מענטשליכער ווי מיט די אַראַ־ ... אָבער ווי געזאָגט, מען וואָלט שוין ווי עס ...רכנעקומען. איז אָבער די צרה וואָס די יודישע ...טער פעדלאַנגען העכערען געצאָהלט, די יודי־ ...אַרבייטער דאַרף מען צאָהלען מיט אַ שילינג א ...מעהר, מיט א גאַנצען שילינג מעהר, דאָס איז ...דאָס איז נישט אויסצוהאַלטען: „דער איבע־ ...שילינג וועט אונז אומגליקליך מאַכען!"

די אַלטע צרה און די אַלטע טענות פון „דעם ...ס אייניקעל" פון פּתח תקוה מיט זעקס־און ...ציג יאָהר צוריק, מיט דעם קליינעם חילוק, וואָס ...זענען די טענות אויסגעדרוקט אַביסעלע איי־ ...ער, עטוואָס מעהר ליטעראַריש...

...אַצטער, ווען די צאָהל פון די יודישע פּלאַנטאַ־ ...ס שטעלען מיט זיך פאָר א געוויסען כוח אין ...פּאַלעסטינער יודישען לעבען, איצטער קענען ...זיך פערגינען צו האָבען אַן אייגענע וואָכען־ ...ט, דער „בוסתנאי" וואו זייער „שטאַנדפּונקט" ...ט פערטראַטען.

...דער הויפּט רעדאַקטאָר פון דעם „בוסתנאי" איז ... בעקאַנטער העברעאישער שרייבער משה סמי־ ...נסקי, אַמאָל איז דער דאָזיגער משה סמיליאַנסקי ...ן א „אחד־העם'יסט", דערצו איז ער געווען ...שאַרקער אָנהענגער פון יודישער אַרבייט אין פּאַ ...טינא. דאָס איז געווען אַמאָל, איידער ער איז אַר ...געוואָרען א פּלאַנטאַטאָר, איידער ער איז רייך ...אָרען. אַזוי שנעל ווי זיין סאָציאַלע לאַגע האָט זיך ...ביטען, האָט זיך אויך געביטען זיין פּסיכאָלאָגיע, ...א הייסען אָנהענגער פון יודישער אַרבייט איז ער ...וואָרען איינער פון די שאַרפסטע געגנער.

...ליגט פאַר מיר דער „בוסתנאי" פון דעם אַכטען ...נאַר און איך לייען דאָרטען אַן אַרטיקעל פון א ...שרייבער, וואָס שרייבט זיך אונטער „מ. ש." ווייס ... נישט, ווער דער דאָזיגער „מ. ש." איז אָבער ... ווייס, אַז סמיליאַנסקי איז דער רעדאַקטאָר פון

„בוסתנאי", און אַז דער דאָזיגער אַרטיקעל וואָלט נישט געדרוקט געוואָרען אָהן שום בעמערקונגען ווען דער רעדאַקטאָר וואָלט מיט זיין אינהאַלט נישט מסכים געווען.

לייען איך דעם דאָזיגען אַרטיקעל וועלכער הייסט „די טראַגעדיע פון אַ פאָלק און אַ בעוועגונג" (טרגדיה של עם ותנועה) און קוועטש מיט די פּליי־צעס. דער שרייבער דרעהט זיך אַהער און דרעהט זיך אַהין. ער זאָגט און הערט־אויף נישט. די טענות זע־נען אַלטע און צום טייל אויך געדעכטע. דאָס לאַנד איז קליין, די מעגליכקייטען פון לאַנד זענען בעגרע־ניצטע, מען טאָר נישט אַרייַנלאָזען קיין פּאַלעסטינע מעהר אייַנוואַנדערער וויפיל דאָס לאַנד קען פער־דייען... די טראַגעדיע פון דעם יודישען פאָלק איז מאָקע גרויס, אָבער פּאַלעסטינע קען נישט פערענט־פערן די גאַנצע יודישע פראַגע.

דרעהט זיך דער שרייבער אויפן קאַריק אַהין און

אַהער, אַז איז ער אַ הייסער ציוניסט און אַז וועט ער פּלוצים אַ געגנער פון יודישער אייַנוואַנדערונג קיין פּאַלעסטינע און עצה'ט: זאָלען זיי זוכען אַנדערע וועגען. זאָלען זיי פאָהרען קיין אַוגאַנדע, קיין עקוואַדאָר, קיין אַרגענטינע, זאָלען זיי פאָהרען, הייסט עס, איבעראַל, אַבי זיי זאָלען אונז נישט שטערען, אַבי זיי זאָלען אונז לאָזען צורוה...

לייען איך דעם אַרטיקעל און דערמאָהן זיך, אַז שוין מיט זעקס־און־צוואַנציג יאָהר צוריק האָט דער רייכער פּלאַנטאַטאָר פון פּתח־תקוה געהאַט די זעלבע טענות: „וואָס ווילען זיי פון אונז? זאָלען זיי פאָה־רען קיין אַמעריקאַ!" דער חילוק איז בלויז, וואָס דאַן איז אַמעריקאַ געווען אָפען, וועהרענד איצט זע־נען איהרע טויערן פערהאַקט און פערשלאָסען, און נאָך א חילוק, דאַן איז ארץ ישראל געווען א מין ליקכום־זאַך, פאַר געוויסע אידעאַליסטען, איצט איז ארץ ישראל געוואָרען א מקום מקלט, לוידער דער איינציגער מקום מקלט, פאַר אומגליקליכע, וואָס מוז־זען אַנטלויפען פון דעם גיהנום, אין וועלכען זיי געפינען זיך. פּאַלעסטינע קען טאַקע נישט פערענטפע־רען די גאַנצע יודען־פראַגע, אָבער דאָס מיינט נאָך נישט, אַז זי דאַרף נישט אַרייַנגעהמען אין זיך אַזוי

פיל פון די אומגליקליכע וויפיל עס איז מעגליך.

סמיליאַנסקי איז געוואָרען אַ קרוב למלכות, ער איז אַ מאַנצער שמועלקע מיט דעם איצטיגען הויך־קאָמיסאַר וועלכער האָט געשריבען אַן אייַנליייטונג צו אַ באַנד פון זיינע שריפטען. דער הויך־קאָמיסאַר בעטראַכט איהם שיער־נישט פאַר דעם איינציגען „קלוגען" און „מעסיגען" יודען, ער איז געווען־מאַכטען אַ מין הויף־יוד, ער דאַרף דערייבער זיין פאַר זיכטיג מיט זיינע עצות, דער טייוועל דאַרף אַן אַחים־ייד, און די עצות פון אַ סמיליאַנסקי קענען פיהרען דערצו, אַז די צאָהל פון די סערטיפיקאַטען זאָל פער־קלענערט ווערען...

* * *

ווייס איך שוין פון פאַלען אין דער יודישער גע־שיכטע ווען יודען האָבען זיך געשטעלט געגען דער איינוואַנדערונג פון נייע יודען אין „זייערע" לענ־דער, די יודען פון רוים האָבען נישט געוואָלט, אַז די אַרויסגעטריבענע יודען פון שפּאַניען זאָלען אַהין קומען, דער דאַמאָלסטיגער פּויפּסט האָט זיי דערצו געצוואונגען, און אונזער צייט האָבען די יודען פון דייטשלאַנד נישט געוואָלט האָבען בייַ זיך די „אָסט־יודען", אָבער אַז עס זאָלען זיך געפינען יודען אין „יודישען היימלאַנד" וואָס זאָלען זיין געגען דער איינוואַנדערונג פון נייע יודען אין „יודישען היימ־לאַנד" דאָס איז אומגליבליך.

און דאָך איז עס אַ טרויעריגער פאַקט, און דאָס אַליין נעהמט זיך פון דעם „איבעריגען" שילינג אויף יעדען קעסטעל מאַראַנצען".

גרויס איז די גבורה פון שילינג!

נייער קעניג פון ענגלאַנד

האָט אַלס קרוינפּרינץ זיך געחבר'ט מיט פרויען פון פאַרשידענע קלאַסען

דער געוועזענער „פּרינץ אָף אועלס", דער איצטיגער קעניג פון ענגלאַנד, איז נישט סתם דער זוהן פון אַ קעניג, נאָר דער פּאָפּולערסטער יונגערמאַן אויף דער וועלט. אַ סך פון זיין פּאָ־פּולאַריטעט האָט זיך גענומען פון דעם, וואָס ער איז געווען אומפערהייראַט, און האָט געפיהרט אַ דאָפּעלט לעבען: אַלס פּרינץ אָף אועלס האָט ער געפּיהלט די גרויסע פעראַנטוואָרטליכקייט פון דעם צוקונפטיגען קעניג און הערשער איבער אַ פערטעל טייל פון דער וועלט; און אַלס אַן אומפערהייראַטער לעבענסלוסטיגער מאַן, האָט ער זיך אויסגעלעבט ווי אַ מאָדערנער בחור, וואָס האָט ליב דעם „קאָקטעיל" און דעם דזשאַז אָרקעסטער; אַ טעניס און אַ שעהנע פרוי, אַ קינאָ און אַ שפּאַציר מיט א יונג מיידעל.

זיין מוטער, די געוועזענע קעניגין, האָט זיך, ווי די טבע איז פון מוטערס, שטאַרק גענומען צום האַרצען, וואָס איהר בכור האָט נישט חתונה, און וואָס ער הולטאַיעוועט אַרום, הגם, וואָס ער האָט אויפגעהאַלטען מיט שטאָלץ זיין הויכע פּאָזיציע אין די אויגען פון דער וועלט.

און ווען זיין מוטער פלעגט צושטעהן צו איהם מיט דער טענה: „וואָס וועט זיין איבער הונדערט און צוואַנציג יאָהר אַרום, ווען דו וועסט דאַרפען ווערען קעניג, וואָס וועסטו טון אָהן אַ פרוי?"

איז זיין ענטפער געווען: „ענגלאַנד האָט גע־האָט אַן אומפערהייראַטע קעניגין עליזאַבעטה; טאָ פאַרוואָס קען ענגלאַנד נישט האָבען אַן אומפערהיי־ראַטען קעניג?"

צי דער יונגער קעניג וועט חתונה האָבען, צי נישט איצט, אַז ער זיצט שוין אויפ'ן טראָן פון ענגלאַנד, קען קיינער נישט וויסען, נאָר איין זאַך איז זיכער. אַז ער וועט שוין מעהר נישט קע־נען אָנפיהרען זיין פריוואַטען לעבען, ווי ער האָט עס געטון ביז איצט. פריהער, אַלס „פּרינץ אָף אועלס" פלעגט די גאַנצע וועלט נאָכפאָלגען יעדען טראָט, וואָס ער האָט גענומען מיט אַ פרוי. און איצט איז דאָך אָפּגערעדט: אַלס קעניג פון ענגלאַנד, אַלס אימפּעראַטאָר פון אינדיען און אַזוי ווייטער, וועט ער נישט קענען פאָלגען זיינע ריין־דעמאָקראַ־טישע אינסטינקטען און געהן ווי ער וויל, מיט

די מיידלעך, מיט וועלכע ער האָט זיך געחבר'ט, און די פרויען, וואָס ער האָט בעגעגענט אין דער צייט פון זיינע רייזעס איבער דער וועלט

וועלכער פרוי ער וויל און טון וואָס ער וויל.

אַ גאַנצע רייהע פרויען קענען זיך איצט בע־ריהמען, אַז זיי זענען געווען בעפריינדעט מיט דעם קעניג עדוואַרד דעם אַכטען, וועלכער זיצט איצט אויף דעם טראָן פון ענגלאַנד. אויףביידע קאָנטי־נענטען זיצען איצט פרויען און מיידלעך און דער־מאָהנען זיך אָן זיסע מאָמענטען, זעלטענע מאָ־מענטען, ווען זיי האָבען זיך געפונען אין דער געזעלשאַפט פון דעם איצטיגען קעניג און ער האָט זיי געדינט אַלס קאַוואַליר. און דורך דער בע־קאַנטשאַפט האָבען זיי אויך בעקומען אַ סך רעקלאַמע און געשפּייזט די וועלט מיט ראָמאַנס וועגען דעם יונגען, חנ'עוודיגען, סימפּאַטישען יונגענמאַן, וועל־כער איז איצט קעניג.

אָבער אין אַלע פאַלען האָבען די דאַמען אויפ־געריצט די נייגעריגקייט פון דער וועלט, אַרויס־גערופען די פראַגע, צי די לעצטע דאַמע איז „די דאַמע", די יעניגע, וועלכע וועט סוף־כל־סוף פאַנ־גען דאָס האַרץ פון דעם פּרינץ און ווערען אַמאָל די קעניגין פון ענגלאַנד.

און איצט, שווימען אַרויס די נעמען אויפ'ס ניי, ווייל טאָמער וועט דער קעניג יאָ בעניייען אָדער אַנגעהן מיט זיין פריינדשאַפט מיט די פרויען, פון פריהער, וועט עס נאָך טראָגען אַן ערנסטערן כאַראַקטער, ווייל די שריט פון אַ קעניג ווערען דער עסק פון דער וועלט: נאָר מיט איין זאַך איז מען איצט זיכער, אַז ער וועט אַלס קעניג נישט קענען חתונה האָבען מיט די איינפאַכע פרויען מיט וועלכע ער האָט פערבראַכט אַלס פּרינץ; ווייל אַ קעניג מעג חתונה האָבען נאָר מיט אַ טאָכטער פון קעניגען; אַלס פּרינץ, וואָלט ער נאָך געקענט חתונה האָבען מיט וועמען ער וויל, אָבער אַלס קעניג איז דאָס אויסגעשלאָסען, כיידען ער וויל ברעכען איינע פון די שטאַרקסטע און עלטסטע גע־

זעצען; און אַלס איבערגעגעבענער ענגלענדער וועט ער עס וואַרשיינליך נישט טון.

ווער ווייסט, אפשר וועט דער יונגער קעניג בענקען נאָך די טעג, ווען ער איז געווען פּרינץ און זיך „געשפּילט"?

ווען ער וועט זיך פערטראַכטען אויף מאָמענטען וועגען יענע גוטע, זיסע צייטען פון פרייהייט, וועט־לען איהם אַרויסשווימען אויפ'ן געדאַנק פאָלגענדע דאַמען:

די שוועדישע פּרינצעסינס — אינגריד, אַסטריד און מאַרטהע; די דענישע פּרינצעסין, מאַרגעריט; די האָלענדישע פּרינצעסין יוליאַנאַ; די פּרינצעסינס יאַלאַנדאַ און מאַפאַלדאַ, פון איטאַליען; די פּרינצעס־סין ביעטריס פון שפּאַניען, אַלס יונגער פּרינץ האָט ער בעזוכט זייערע לענדער און איז געווען דער גאַסט פון זייערע פאָטערס. און ווען ער פלעגט זיך טרעפען מיט זיי אין דער פרעמד, אָדער בייַ זיך, אין ענגלאַנד, איז ער אַלע מאָל געווען דער גאַלאַנטער, העפליכער דזשענטעלמאַן, און געטון זיין פליכט פאַר יעדער איינער אַזוי, אַז די וועלט פלעגט גלייך אָנהויבען רעדען וועגען אַ שידוך.

עס איז אויך גאַרנישט געוואָרען פון זיינע בעגעגענישען מיט די אַנדערע פרויען. דער יונגער פּרינץ האָט ליב דאָס מאָדערנע טעאַטער. און צווישען זיינע ליבלינגען אויף דער ביהנע זענען די צוויי ענגלישע סטאַרס — ביטריס לילי און גוירטרוד לאָרענס. איבערהויפּט האָט ער ליב ביטריס לילי, און ער פלעגט איהר אָפּט „אויסנעהמען" נאָך אַ פאָרשטעלונג. האָט איהם אַמאָל געפרעגט אַ נייגע־ריגער צייטונגסמאַן: „ביזטו פערליבט אין מיס לילי?"

און זיין ענטפער איז געווען קלוג און בליציג און דזשענטעלמעניש:

„זיכער האָב איך ליב מיס לילי. ווי קען מען זי נישט ליב האָבען?"

אַ צווייטע שוואַכקייט פון דעם יונגען פּרינץ זענען געווען אַמעריקאַנער מיידלעך.

איצט קענען די אַמעריקאַנערינס זיצען און חלום'ען די חלומות פון די זיסע מאָמענטען, וואָס זיי האָבען פערבראַכט מיט דעם געוועזענעם „פּרינץ אָף אועלס", דעם איצטיגען קעניג פון ענגלאַנד און פון אינדיען.

העלען בלום.

דער באַד-סטראַטעגיקער

סאָוויעטישער פעליעטאָן — פון וו. באַטאַוויך

די לאַנגע רייהע ביים פענסטערל פון דער קאַסע האָט זיך אַלע מאָל געגעבען אַ ריהר ...ויס און איז באַלד ווידער געבליבען ווי פער־ ...ירט.

— ווען זיי דאָרט אינעווייניג וואָלטען זיך גע־ ...ען אַביסעל שנעלער, וואָלט מען פערשפּאָרט צו ...טען אַזוי לאַנג! — האָט זיך געקאָכט אַ מאַן ... אַ פּעקעל אונטער'ן אָרעם. — זיי שטעלען זיך ... אונטער'ן שפּריץ, און ס'איז זיי גאָר נישט ...צושלעפען פון דאָרטען.

דאָ האָט זיך מיטאַמאָל דערהערט דאָס קול

— קאַסירער, דורכלאָזען צעהן מענשען!

די רייהע האָט זיך געגעבען אַ שפּאַר פאָראויס..

— ס'איז ווידער נישט דערגאַנגען צו מיר. ...האָט דער מאַן מיט'ן פּעקעלע אונטער'ן אָרעם ...געקלאָגט, בלייבענדיג שטעהן ביים פענסטערל.

— אין אַ באָד פערשטעהט איהר מיך, געהט ...קיין איילעניש, — האָט זיך אַריינגעמישט אַן־ ...דער מאַן מיט א בעזימעל. — ספּעציעל דאָ, ...אונז אין מאָסקווע, קען מען אין אַ באָד נישט ...ען פערטיג איינס און צוויי. אַ מאָסקווער באָד ...שטעהט איהר מיך. דאַרף מען פריהער גוט ...דירען, גוט בעטראַכטען און בעקוקען, און דער־ ...ערשט זיך באָדען. און יעדער באָד דאָ ביי ... דאַרף מען אַנדערש שטודירען. אָט נעמט, ...בייַשפּיל, די באָד נומער 3, וואָס געפינט זיך ... הושעראָושינסקער ראַיאָן, אויפ'ן באַדגע־

סעל. דאָס איז אַ באָד מיט קאַפּריזען. און מ'דאַרף וויסען, זאָג איך, ווי אַזוי זיך צו בעגעהן מיט איהר. אוו ס'טרעפט, אַ מאַן לויפט דאָרט צו צום שפּריץ, און זייפט זיך גוט אָן דעם קאָפּ, און פּונקט דאַן, ווען ער וויל זיך אָנהויבען אָרומוואַשען, געהט גאָר נישט קיין וואַסער... נו, נאַטירליך, ווערען ביי איהם די אויגען פול מיט טרערען און ער מאַכט געוואַלדען: „וואו האָב איך זיך אויסגעטון? איך זעה גאָר נישט וואו איך בין אין דער וועלט. גיט מיר מיין געלט צוריק!" ער מאַכט אַ טומעל און ווייסט נישט וואָס צו טון. און וואָס מיינט איהר, דאַרף מען טון? מ'דאַרף פּשוט נעמען און צוגעהן צום בעדער און איהם פרעגען:

— וואָס איז געשעהן מיט דעם וואַסער?

— גאָרנישט. — ענטפערט ער. — ס'געהט נישט.

— שוין לאַנג?

— יאָ, שוין גאַנץ לאַנג.

נו, ווערט איהר דאָך אין כעס און איהר זעהט, אַז היינט וועט איהר זיך דאָ שוין נישט קענען אַרומוואַשען. אָבער נישט אַלע מאָל איז דאָס אַזוי. און גלויבט מיר, דוקא דאַן, ווען מ'זאָגט אייך, אַז ס'געהט נישט קיין וואַסער, זאָלט איהר זיך אויסטון, נעמען אַ שעפעלע און צוגעהן צום קראַן; עס וועט געדויערן נישט מעהר ווי אַ שעה, און ס'וועט געהן וואַסער.

— פּעטערל, אייער רעגענשירם איז אַרונטער־געפאַלען. — האָט אימיצער אין דער רייהע איבער־

געשלאָגען דעם אַלטען, וואָס האָט געהאַלטען אַ בעזימעל. — איז דאָס נישט אייער שירם?

— יאָ, ס'איז מיינער, — האָט דער אַלטער געענטפערט. — איך האָב איהם מיטגענומען, ווייל אין אָנפאַנג האָב איך זיך געקליבען געהן אין דער באָד, וואָס אויף דער פּיעסאָטשנער גאַס. דאָרטען, אין יענעם באָד, מוז מען האָבען אַ רעגענשירם. מיט איין האַנט וואַשט מען זיך און מיט דער אַנדערער האַלט מען דעם רעגענשירם. דאָס איז אַ מיטעל געגען דער בלאָטע, וואָס געהט פונ'ם שפּריץ. און לאָמיך אייך זאָגען, איך ראָט אַלעמען, די וואָס געהען אין יענער באָד, מיטצונעהמען אַ רעגענשירם. דאָס וואַסער קומט דאָרטען פון דער פאָדלאָגע פונ'ם צווייטען שטאָק, וואָס איז די טעטליע פונ'ם ערשטען. איז זי נישט אַזוי ריין, טאַקע פול מיט בלאָטע, און דעריבער דאַרף מען האָבען אַ שירם, ווען מען שטעהט אונטער'ן שפּריץ. צו וואָס אַרויפנעהמען אויף זיך די בלאָטע?

— נו, און ווי אַזוי וואַשט מען זיך אין דער באָד, וואוהין מיר געהען איצט? איהר מוזט דאָך דאָס וויסען.

— דאָ? נו, געוויס ווייס איך. אַ באָד איז דוקא נישט קיין שלעכטע, אָהן איבעריגע קאַפּריזען, אָבער ווען מ'געהט אַהער דאַרף מען מיטנעהמען וואָס מעהר צייטונגען מיט זיך.

— צייטונגען גאָר? צו וואָס?

— צו וואָס, פרעגט איהר? נו, פון דעם אַליין קען מען שוין זעהן, אַז איהר זענט נישט פון די, וואָס געהען אָפט אין באָד אַריין. אָט זאָגט מיר, נאָכדעם, ווי איהר וואַשט זיך גוט אַרום אין באָד זענען די פיס ביי אייך ריין?

— נו, געוויס זענען זיי ריין.

— און ווען מ'דאַרף זיך אָנטון ועש דאַרף

מען געהן אויף דער פאָדלאָגע, האַ?

— יאָ, מ'דאַרף.

— איז וואָס מיינסטו, מ'האָט דאָרטען צו־געגרייט פאַר דיר סאַמעטענע סטעזשקעס? נישטאָ אַזעלכעס. נעמט מען און מען צושפּרייט אויף דער הוילער פאָדלאָגע איין צייטונג, און אַ צווייטע; די ערשטע צייטונג הויבט מען אויף און מ'גיט זי א לעג אוועק ווייטער, נאָכדעם הייבט מען זי ווידער אויף און מ'לעגט זי ווידער אַוועק ווייטער, און אַזוי שפּאַנט מען אויף צייטונגען, ביז מ'קומט צו דעם פּלאַץ, וואו מען האָט אַוועקגעלעגט דאָס אָנטון. און ווען מ'קומט צו אַהין אויך אַזאַ שטייגער ווי איך מאָל אייך, זענען די פיס ריין ווי די גרינע אוגערקעלעך. אַנדערש אָבער איז צרות.

דאָ האָט זיך ווידער דערהערט דאָס קול פונ'ם בעדער:

— קאַסירער, לאָז אַריין נאָך צעהן מענשען!

די מענשען, וואָס זענען געשטאַנען אין דער רייהע, האָבען זיך געגעבען אַ שפּאַר פאָראויס.

— איהר האָט די מאָסקווער בעדער, אַפּנים גוט אויסשטודירט, — האָט דער מאַן מיט'ן פּעקעל געזאָגט צום אַלטען מיט'ן בעזימעל.

— נאָך ווי אַזוי! — האָט דער אַלטער גע־ענטפערט. — שוין יאָהרען זינט איך אַרבייט אין די מאָסקווער בעדער, און איך קען זיי אַזוי גוט אַז ס'איז גאָרנישט דאָ קיין איין באָד, וואוהין איך זאָל מורא האָבען אַריינצוגעהן זיך אַרומוואַשען. מ'דאַרף נאָר וויסען ווי אַזוי.

(אַרויסגענומען פון דער „וועטשערניאַיאַ מאָס־קוואַ", פונ'ם 8־טען יאַנואַר 1936).

פון רוסיש — מ. א.

נירענבערגער געזעצען

אלס אנ'אינטערנאציאנאל פראבלעם

וועלט-פערבאנד פון פעלקערבונד-ליגעס פערמעסט זיך מיט דער אנטיסעמיטישער פאליטיק פון דער נאצי-רעגירונג. — אנטי-דייטשער פארשלאג פון האלענדישען פערבאנד פון פעלקערבונד-פריינד

זשענעווע (יט"א). אין זשענעווע קומען איצט פאר בעראטונגען פון עטליכע קאמיסיעס פון וועלט - פערבאנד פון די פעלקער-בונד-ליגעס, דער-ווייטער פון דער יורידיש - פאליטישער קאמיסיע. אויף דער טאג-ארדנונג פון דער דאזיגער קאמיסיע געפינט זיך צוו. אנד. די פראגע וועגען דער נירענבערגער געזעצגעבונג געגען די יודען אין דייטשלאנד. די דאזיגע פראגע איז ארויפגעשטעלט געווארען אויף דער טאג-ארדנונג לויט'ן פארשלאג פון דעם האלענדישען פערבאנד פון פעלקערבונד-פריינד.

אין דער דאזיגער פראגע האט דער האלענדישער פערבאנד פארגעשטעלט דער וועלט-פעראייניגונג פון פעלקערבונד-ליגעס א מעמאריאל און א רעזאלוציאנס - פראיעקט, וואס זאל דינען אלס באזע פאר דער דיסקוסיע און זאל עווענטועל דורך דער קאמיסיע פארגעשטעלט ווערען אויף דער קאנפערענץ פון דער וועלט-פעראייניגונג, וואס דארף פארקומען דעם 31-טען מאי אין גלאזגאו.

אין דעם רעזאלוציאנס - פראיעקט דערמאהנט קודם-כל דער האלענדישער פערבאנד דעם בעשלוס וועלכען עס האט אויפ'ן פארשלאג פון דער א"י"-דעלעגאציע אנגענומען אין דער פראגע פון דער יודען-בעהאנדלונג אין דייטשלאנד די בריסעלער 19-טע וועלט-קאנפערענץ פון דער ליגעס-פעראייניגונג אין יוני 1935. ווייטער שטעלט פעסט דער האלענדישער פערבאנד:

א) די אנטי-יודישע מאסנאהמען אין דייטשלאנד, וואס זענען פעראורטיילט געווארען אין בריסעלער בעשלוס, זענען נישט בלויז נישט אפגעשאפט געווארען נאר פארקעהרט, זיי זענען דורך די נירענבערגער געזעצען נאך פערשארפט געווארען.

ב) די דאזיגע מאסנאהמען שליסען אויס די יודען פון דער גלייכבערעכטיגונג און זענען סותר די עלעמענטארסטע פרינציפען פון דער גערעכטיגקייט, מענשליכקייט און די יסודות פון פעלקער-בונד.

ג) בעזונדערס דאס געזעץ „צום שוץ פון דייטשען בלוט און דייטשע עהרע" מוז ארויסרופען א שווערע צומישונג אויפ'ן געביט פון אינטערנאציאנאלען פריוואט-רעכט (אין ערשטער רייה — פון חתונה-רעכט) צום אומגונסטען פון אנגעהעריגע פון אנדערע לענדער און פון דייטשען, וואס וואוינען אין אויסלאנד.

ד) די געזעצליכע און אדמיניסטראטיווע מאסנאהמען, ווי בכלל די דייטשע פאליטיק לגבי די „נישט-אריער" האט שוין געפיהרט און מוז אויך להבא פיהרען צו א בעדייטענדער אויסוואנדערונג פון דייטשע שטאטס-בירגער, וואס עס מוז ביי דער איצטיגער וועלט-לאגע גורם זיין גרויסע ווירטשאפטליכע און סאציאלע בעלאסטונגען פאר די אנדערע לענדער.

ה) די דאזיגע מאסנאהמען שטעהען אין סתירה מיט די מאראלישע פערפליכטונגען פון יעדער אנדער שטאט, וואס געהערט צו דער אינטערנאציאנאלער געמיינשאפט, און אזא פאליטיק מוז האבען א פערדארבענדע השפעה אויף די בעציהונגען פון דייטשלאנד צו די איבעריגע לענדער.

אין די אויספיהרען פון דעם רעזאלוציאנס-פראיעקט פון האלענדישע פערבאנד ווערט דאן געזאגט:

בעמענדיג אין אכט די דאזיגע אומשטענדען.

א) פראטעסטירט דער וועלט-פערבאנד פון די פעלקערבונד-ליגעס געגען דער פאליטיק, וואס ווערט אנגעווענדעט אין דייטשלאנד לגבי יודען, ווי זי איז צוו. אנד. געקומען צום אויסדרוק אין די נירענבערגער געזעצען.

ב) דער וועלט-פערבאנד דריקט אויס דעם וואונש, אז די איצטיגע געזעצליכע און אדמיניסטראטיווע דיסקרימינירענדע מאסנאהמען געגען די יודען זאלען אין דער קירצעסטער צייט אפגעשאפט ווערען.

ג) אין פאל, אויב דער דאזיגער וואונש יועט בלייבען נישט ערפיהלט, זאל די נישט-ארישע דייטשע שטאטס-אנגעהעריגע וועניסטענס אנערקענט ווערען דער זעלבער סטאטוט, פון וועלכע עס גענייסען די דייטש-שטאמיגע מינדערהייטען אין די לענדער, וועלכע האבען אויף זיך גענומען די פערפליכטונגען וועגען מינדערהייטען-שוץ.

ד) דער וועלט-פערבאנד דריקט אויס די האפנונג, אז אויב'ער די אויספוציען פון פעלקערבונד וועט געשאפען ווערען אנ'ארגאניזאציע, וועלכע וועט טראגען די זארג דערפאר, אז די פליטים פון דייטשלאנד זאלען בעקומען ווירקזאמע הילף.

ה) דער וועלט-פערבאנד בעט נאכדריגליך די נעכסטע פעלקערבונד-פערזאמלונג אויפצונעמען א גרינדליכע דיסקוסיע איבער די פערשידענע אספעקטען פון דער איצטיגער אנטיסעמיטישער פאליטיק אין דייטשלאנד און צו בעטראכטען די סכנות, וועלכע פליסען ארויס פון דער דאזיגער פאליטיק פאר די גוטע בעציהונגען צווישען די פעלקער.

אין מעמאריאל, וועלכען דער האלענדישער פערבאנד פון פעלקערבונד-פריינד האט בייגעלייגט צו דעם רעזאלוציאנס-פראיעקט, ווערט דער דאזיגער פראיעקט בעגרינדעט זעהר אויספיהרליך און איינדרוקספול.

דייטשלאנד הונגערט און פרירט

און די נאצים קלאפען אין די פושקעס!

„דאס דייטשע פאלק הונגערט! דאס דייטשע פאלק פריהרט! העלפט אנפיהרען דעם פרידליכען קאמף געגען הונגער און קעלט!"

אזוי לייענט זיך אנ'אפעל אויף דער ערשטער זייט פון „פעלקישען בעאבאכטער", אין דעם אפיציעלען היטלער-ארגאן. די נאצי-משרתים גיבען אין דעם ארטיקעל צום ערשטען מאל צו, אז אין דייטשלאנד הערשט הונגער און קעלט און ארבייטסלאזיגקייט. זיי שרייבען אין דעם אפעל:

„אנדערטהאלבען מיליאן סאלדאטען און קריגס וועטעראנען זענען, דעם ערשטען זונטאג פון יאהר, ארויס איבער די גאסען און געסלעך, שטעט און שטעטלעך מיט פושקעס צו קלייבען פאר די הונגעריגע און פערפרוירענע ארבייטסלאזע דייטשען, צו העלפען קריגען געלד פאר דער ווינטער-הילף".

אין דערזעלבער צייט איז דער „אנגריף", געבעלס'עס אפיציעלע צייטונג, ארויס מיט א לויב-געזאנג פאר היטלער'ן, פאר העלפען די הונדערטער טויזענדער הונגעריגע דייטשע קינדער.

„אונזער פיהרער האט געזארגט דערפאר, אז אכט מיליאן מארק זאל געגעבען ווערען צו די 70 טויזענד קינדערישע פאמיליעס און צו די 400 טויזענד קינדער זייערע, וועלכע ליידען נויט".

אז די אכט מיליאן מארק איז בלויז א טראפען אין ים פון הונגער און נויט — וועגען דעם דערמאנט געבעלס'עס צייטונג נישט. דערפאר אבער געהט דער פינסטערער אלפרעד ראזענבערג ארויס מיט א לאנגען לייט-ארטיקעל אין אנ'אנדער נומער פון דעם „פעלקישען בעאבאכטער", אין וועלכען ער זאגט:

„דער 16-טער מערץ און דער 15-טער סעפטעמבער וועלען פערשריבען ווערען מיט גאלדענע בוכשטאבען אין דער געשיכטע פון נאצי-דייטשלאנד. דעם 16-טען מערץ האט זיך דייטשלאנד אנגעהויבען צו בעוואפענען און דעם 15-טען סעפטעמבער זענען געשאפען געווארען די נירענבערגער געזעצען וועלכע בעשיצען דאס דייטשע בלוט און די דייטשע עהרע" (די געזעצען געגען די יודען).

און ער צולאזט זיך אין דעם ארטיקעל צו בעווייזען, אז די נירענבערגער געזעצען וועלען ראטעווען דאס דייטשע פאלק און וועלען איין מאל פאר אלע מאל מאכען א סוף צו דער הערשאפט פון די יודען אין דייטשלאנד.

און די „שטורם אפטיילונג מאן", די נאצישע סאלדאטען-צייטונג ווידער, געהט אויך ארויס מיט אנ'אפעל פאר הילף פאר'ן ווינטער-פראנט, אבער זאגט אפען אין דעם אפעל, אז יודען מוזען אויך ביישטייערען צו דעם ווינטער-פראנט. אבער זיי אליין טארען פאר'ן ווינטער-פראנט קיין יודען קיין געלד צווישען נישט-יודען נישט קלייבען, און זיי וועלען שטרענג בעשטראפט ווערען, אויב זיי וועלען עס טון.

אין דער „בראוקער פאסט", די דייטשע פויערים-צייטונג, זאגט זיך:

„די צעהן מיליאן פלאקאטען, וועלכע דער רויטער קרייץ און דער ווינטער-פראנט האבען אפגעדרוקט, זענען געמאכט געווארען אין פאבריקען און דרוקערייען נישט פון ארבייטסלאזע, נאר פון פאבריקאנטען, וועלכע האבען געמאכט דערביי ריזיגע פראפיטען — 45 פעניג אויף יעדען מארק.

פון די עטליכע ציטאטען פון די צייטונגען זעהען מיר, ערשטענס, אז דער הונגער און די נויט און די ארבייטסלאזיגקייט ווערען צוגעגעבען אין אלע נאצישע אפיציעלע צייטונגען. צווייטענס, אז די ראזענבערגס און געבעלסעס ווילען נאך אלץ פערבלענדען דאס דייטשע פאלק מיט באבע-מעשיות אז די יודען זענען שולדיג אין דייטשען אומגליק; און דריטענס, אז כאבאר און ריזיגע פראפיטען אפילו אויפ'ן רעכענונג פון דער דייטשער נויט זענען געוועהנליכע ערשיינונגען אין דייטשלאנד.

פרעגט זיך: ווי לאנג פארט יועט עס דאס דייטשע פאלק דולדען?

א געלעגענהייט פאר אינדוסטריעלער און סוחרים
אויספלוג אויף די גרויסע ירידן אין
פראג און וויען
פון 3-טען ביז'ן 10-טען מערץ ד. י.
פרייז 3-טע קל. 179 זל.
2-טע קל. 219 זל.
איינשרייבונגען ביז'ן 28-טען פעברואר.
אנמעלדונגען נעהמט א
„ארביס"
לאדז. פיעטריקאווער 18
טעל. 249-40.

דאס לעבען אין ארץ-ישראל

ידיעות פון דער יודישער טעלעגראפען אגענטור

אנ'אקציע צום אנדענק פון יעקב יעלין.

ירושלים, דער ועד פון הרצליה האט אונטערגענומען אנ'אקציע צו שאפען א פאנד פון טויזענד פונט כדי אויסצובויען א קולטור ווינקעל אויפ'ן נאמען פון דעם יודיש - אמעריקאנישען קאלאניסט יעקב יעלין, א אמעריקאנער יוד.

צעהן טויזענד דאלאר פאר דער געווערבע מיטעל-שול אין חיפה.

ירושלים. ווי יט"א דערוויסט זיך, האט פרוי ווארבורג-שיף פון ניו-יארק לכבוד איהר 60-יעהריגען געבורטס-טאג געשפענדעט 10 טויזענד דאלאר אויפ'ן פאנד פון דער געווערבע מיטעלשול ביים טעכניקום אין חיפה.

אויך „אונלעגאלע" עולים.

ירושלים, א גרופע חלוצים, וואס האט געמאכט א שפאציר פון רמת - השרון צו ראטשילד-בערגס עלעקטרישער סטאציע איז אויפגעהאלטען געווארען פון דער פאליציי, אלס אונלעגאלע עולים. זיי זענען אפגעפיהרט געווארען אין דער פאליציי סטאציע אין בית-שאן וואו זיי זענען געווען ארעסטירט א טאג. אויפ'ן דריטען טאג האט מען זיי ארויסגעלאזט און פערהאלטען איינעם פון זיי, ווייל ער האט נישט געהאט ביי זיך זיין פאספארט.

איין מיליאן גאלאן וואסער א טאג פאר ירושלים.

ירושלים, אויף דער לעצטער זיצונג פון דער ירושלימער שטאט פערוואלטונג האט דער בירגערמייסטער דר. כאלדי מיטגעטיילט אז פון 1טען אפריל אן וועט מען אין ירושלים ארויסגעבען 1 מיליאן גאלאן וואסער א טאג, דער פרייז פון קוביק מעטער וואסער וועט פערקלענערט ווערען פון 8 אויף 4 פיאסטער.

הדר הכרמל פערברייטערט זיך.

חיפה, אויפן הדר הכרמל טרעט מען צו די טעג צום בוי פון נייע שאסעען, וואס, וועלען דורכדעם פערגרעסערען דעם דארטיגען ישוב. די דאזיגע שאסעען וועלען פערבינדען דעם הדר-הכרמל מיטן הר-הכרמל, די בוי ארבייט וועט דויערען 9 חדשים און וועט אפקאסטען אנ'ערך 9000 פונט.

בעפרייט פון תפיסה „אונלעגאלע" עולים.

ירושלים, די „אונלעגאלע" עולים וואס זענען געווען ארעסטירט אין דער ירושלימער צענטראל-תפיסה און האבען צוועלף טאג נאכאנאנד געפיהרט א הונגער שטרייק אלס פראטעסט געגען דעם, וואס מען האט זיי געהאלטען אין תפיסה איבער דער צייט צו וועלכער זיי זענען געווען פערמשפט, זענען בעפרייט געווארען געגען ערבות א דאנק די בעמיהונגען פון אדוואקאט מ. גאלדבערג, א מיטגליד פון דער יורידישער קאמיסיע ביים ירושלימער ועד-הקהלה.

א קאנפערענץ פון אראבישע גייסט-ליכע אין ירושלים.

ירושלים. אויף דער קאנפערענץ פון די מוזולמענישע „אולאמאס" (גייסטליכע) וואס איז די טעג פארגעקומען אין ירושלים, האט דער ירושלים'ער מופטי אנגעוויזען אז א דאנק די אנשטרענגונגען פון מוזולמענישען פערבאנד „אמאל אואאלא טאראמאל" (וואס מען מעג און וואס מען טאר נישט) זענען „אפטעראטעוועט געווארען 50.000 דונאם, וואס האבען געקענט אריינפאלען אין יודישע הענד" דער מופטי פון שכם איז אויף דער פערזאמלונג ארויסגעטרעטען מיט א שארפער רעדע געגען די אראבישע באדען פערמיטלער און באדען פערקויפער, די פערזאמלונג האט אנגענומען א ריי בעשלוסען, צווישען זיי א פערבאט צו פערקויפען יודען באדען און שטיצען די אראבישע לאנדווירטשאפט און אינדוסטריע.

ראדיא - ווינקעל

דעם קעניג דזשארדזש'ס לעצטע ... רעדען דורכן ראדיא.

די ענגלישע פרעסע דערצעהלט א סך וועגען ... ווי ווייט דער פערשטארבענער קעניג פלעגט זיך ... טערעסירען מיט דער ענטוויקלונג פון ראדיא.

נאר צום ערשט האט ער זיך אפגעגעבען מיט ... „דראטלאזען טעלעגראף", ווי עס האט ... מאלט געהייסען, עס זענען פארהאן א סך ... וואס ווייזען טאקע ווי שטארק דער קעניג האט ... דערמיט אינטערעסירט, אין דער ביבליאטעק ... דער ענגלישער ראדיא סטאציע אויף פארטלאנד ... געפינען זיך אלטע היסטארישע פאטאגראפיעס ... 33 יאהר צוריק, וואס שטעלען פאר די ... וויזיטע פון קעניג דזשארדזש און קעניגין ... דאן נאך דאס טראנספאלגערישע פאר, דאס ... טיגע קעניגליכע פאר האט די ערשטע ענגליש... דיארטעלעגראפישע סטאציע אין פעלדהו ... 1903. שפעטער, האט פאר דער וועלטמלחמה ... מען לויט וואונש פון קעניג דזשארדזש ... אין בוקינגהעמער פאלאץ איינגעשטעלט א ... אפאראט, וועלכען מען האט דאן רעש'נ ... „די אייגענאהמס ראדיא סטאציע".

דעם קעניגס ערשטער אויפטריט ... דעם מיקראפאן.

פון דעמאלט אן איז דער קעניג דזשא... ווען דער ערשטער אויפנעהמער פון ... בע, עקספערימענטאלע מוזיקאלישע אודיצ... דאזיגע אודיציעס האט מארקאני ראר... לאבאראטאריום אויפגענומען „בלויז פאר ד... לעגירטע פערזאנען". מארקאני האט אבער ... צוגעשטעלט וואס אמאל נייערע און מערניצ... אפאראטען, הערטרייבלעך, און שפעטער אין ... בעדס סיי אין בוקינגהעמער פאלאץ אין ... אין ווינדזארער שלאס. א דאנק דעם טאקע ... היינטיגען טאג דעם קעניגס דזשארדזשס ... ראדיא אפאראטען אנ'אמתער דאקומענט פון ... ענטוויקלונג פון ראדיא טעכניק. קעניג דזשא... האט זיך אמאל אויסגעדריקט — מיט ... יאהר צוריק — אז די „ראדיאפאניע ... טעל צום פערשטארקען די פעדים, וואס ... בויף די לענדער פון דער בריטישער אימפעריע ... דאס דאזיגע ווארט איז ממש געווען א ... וויזיע, דער ערשטער פאקט, וועלכער ... דעם אמת פונם דאזיגען ווארט איז ... ניגם רעדע דורכן מיקראפאן „צו אלע בריטיש... סער" — ביי דער ערעפנונג פון דער אויסשטעל... אין וועמבליי דעם 28 אפריל 1924.

קעניג דזשארדזש האט געהאט אנ'אוי... בענטע ראדיאפאנישע שטים, דערביי אבער ... זעהר א דייטליכע — „הומליי" — ווי די ... פלעגען וועגען איהם רעדען, פון דעמאלט ... דער קעניג גאנץ אפט גערעדט דורכן ראדיא ... דירעקט פון בוקינגהעמער פאלאץ, וואו מען ... איינסטאלירט זיין גאלדענעם מיקראפאן, סיי ... אויסשטעלונגען, פון די פארלאמענטסקאמער ... פון קאנפערענץ זאלען.

דעם קעניגס לעצטע ווערטער ... ראדיא.

נאך דער טראנסמיסיע פון דער ... האט דער קעניג דזשארדזש נאך 10 מאל ... פארן מיקראפאן אין צוזאמענהאנג מיט ... פייערליכקייטען. פון 1932 אן האט ער גע... דען „גיטל", גאר דאס לעצטע רעדען זיינס ... געקומען דעם 24טען דעצעמבער 1935.

די צוויי לעצטע רעדעס געדענקען זיך ... ווי אלע און וועגען שוין, פאר די ענגלישע ... היסטארישע, דעם 6טען מאי 1935 4 ... האט דער קעניג פערענדיגט האם פייערען ... יעהריגען יובילי פון איבערנעמען דעם ... טראהן.

די סאמע לעצטע יום טוב רעדע העבער ... צוריק האט דער קעניג געהאלטען אין ... דריינטהעם, „פון דער היים און פון הארץ — ... שענס היימען און הערצער". גערעדט האט ... א פשוטער שפראך אין דער אטמאזפערע פון ... בני-בית. געזאגט האט ער, אז ער „קלערט ... נישט אזויפיל וועגען דער אימפעריע, ווי ... מענשען סתם: וועגען עלטערן, קינדער, ... וועגען דעם אייגענעם מענש". ער האט ... שיקט וואונשען צו קינדער און צו אלע ... בירגער — אין זיין אייגענעם נאמען און אין ... פון דעם „טייערען ווייב, קינדער און ... ווי ער האט זיך אויסגעדריקט וועגען ... גין און דער קעניגליכער משפחה. דעם ... טע ווערטער זענען געווען:

— זאל אייך גאט בענשען און זיין השגחה ... אייך שטענדיג האבען!

Dr.
Wołkowyski
ציגעל-גאס 11, טעל. ...58-02
ספעצ. פאר טריפער, סיפיליס און הויט-קר...
בעהאנדלונג פון מענער-שוואכ...
נעמט אן פון 8—11 בייטאג און 4—9

Dr. H. LUBICZ
ספעציאליסט פאר הויט, וועגעריש...
און געשלעכטס-קראנקהייטען
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעלעפ...
עמפאנגס-שעה'ן 8-10, 12-2 און 8-5

ניי'ער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

ניי'ער פאלקסבלאט

פאר'ן איבערנעמען דעם שפּיטאל פאַר גייסטיג-קראנקע איז ראדאגאשטש דורך דער קהלה

נעכטיגע זיצונג פון דער קהלה-פערוואלטונג

די נעכטיגע זיצונג פון דער קהלה-פּערוואַלטונג א' געפיהרט געווארען אונטער'ן פאָרזיץ פון פּרע־ז' מינצבערג.

באַכ'ן עפענען די זיצונג, שטעלט פרנס רומ־קאווסקי פאָלגענדע אָנפראגעס:

מיט א פערטעל יאהר צוריק, האָט די קאמיסיע וואס פערנעמט זיך מיט דעם איינאָרדענען דאָס יתומים-הויז אויף פּאָמאַרסקא 19, אָפּגעהאַלטען א זיצונג וועגען אדורכפיהרען דעם רעמאָנט אין דעם יתומים-הויז, און ביז איצט איז דאָס יתומים-הויז נאָך נישט געעפענט געווארען. פרנס רומקאווסקי פרעגט, וואָס איז די סיבה דערפון?

ווייטער פרעגט פרנס רומקאָווסקי:

זיינער צייט האָט ער זיך געווענדעט צו דער פּערוואַלטונג, אַז קינדער פון יתומים-הייזער, זאלען אַריינגעגעבען ווערען נאָר דורך דער פּערמיטלונג פון צענטר־קאמיטעט פאר יתומים-פּערזאָרגונג, ביז איצט איז די דאָזיגע ווענדונג נישט בעריקזיכטיגט געווארען, און די קהלה שיקט ווייטער קינדער די־רעקט אין די יתומים-הייזער.

פרנס רומקאָווסקי פרעגט דאַן, פאַר וואָס דער ראבינאט האָט נישט רעאגירט אויף דעם אנאנס פון ציווילשטאנד־אַמט וועגען דעם, אַז די רעכט צו געבען חופה־וקידושין האָבען נאָר 6 מורה-הוראות.

צום סוף טראגט פרנס רומקאָווסקי אַריין פאָל־גענדען פאָרשלאַג: היות ווי די קאַדענץ פון דער קהלה, האָט זיך — לויט זיין מיינונג — געענדיגט, לעגט ער פאָר, אַז די קהלה-פּערוואַלטונג זאָל זיך ווענדען צו דער אויפזיכטס־מאכט וועגען בעשטימען נייע קהלה-וואַהלען.

פרנס פליוואַצקי פרעגט, פאַרוואָס ס'ווערען נישט אָנגענומען קיין בקשות צו דער סאציאַלער הילף־קאמיסיע.

אויף די אָנפראַגען ענטפערט פרעזעס מינצבערג.

וואָס שייך דער ערשטער אָנפראגע איז אין הסכם מיט די בעשלוסען פון דער קהלה-פּערוואַל־טונג, די אַרבייט פון יתומים-הויז איבערגעגעבען געוואָרען פאַכמענער. די אַרבייטען געהען אין אַ זעהר שנעלען טעמפּא, און ווערען געפיהרט אונטער דער אויפזיכט פון אינזשיניערען. פרעזעס מינצ־בערג פערזיכערט, אז דאס יתומים-הויז אויף פאמאר סקא 19, וועט בקרוב געעפענט ווערען.

אויף דער 2-טער אָנפראגע, ענטפערט פרעזעס מינצבערג, אַז די קהלה-פּערוואַלטונג סובסידירט די יתומים-הייזער, דערום האָט די קהלה-פּערוואַלטונג רעכט צו שיקען אַהין דירעקט קינדער פאר וועלכע זי צאָהלט־

וואָס שייך די אַנאָנס פון ציווילשטאנד־אַמט, איז דאָס געווען אַ זאַכליכע אנאָנס, ווייל די רעכט אויף צו געבען חופה־וקידושין, האָבען נאָר 6 מורה־הוראות.

ווייטער ערקלערט פרעזעס מינצבערג, אַז די קאדענץ פון דער קהלה ענדיגט זיך ערשט דעם 1-טען נאוועמבער, און לויט'ן געזעץ, האָט די קהלה-פּער־וואַלטונג נישט קיין רעכט פאַר'ן טערמין זיך צו ווענדען וועגען בעשטימען דעם טערמין פון די וואַהלען.

אויף דער אָנפראגע פון פרנס פליוואַצקי, ענט־פערט דער פאָרזיצער, אַז ביז איצט האָט די סאָצי־יאלע הילף-קאמיסיע נאָך נישט אויסגעצאָהלט די שוין בעשטימטע אונטערשטיצונגען, צוליב וואס ס'איז נישט מעגליך אָנצונעמען נייע בקשות. פרעזעס מינצבערג ערקלערט דערביי, אַז נייע בקשות וועלען בקרוב אָנגענומען ווערען.

נאָך דעם ווי ס'ווערט גענומען צו קענטניש דער פּראטאקאָל פון דער לעצטער זיצונג, און דער פּראָטאָקאָל פון דער רעווידיר־קאָמיסיע, ווערט בע־שטימט א סומע פון 1500 זל. כדי צו דעקען די הוצאות פון דעם אַנטייל אין דער אָפּוועהר־אַקציע געגען שחיטה-פּערבאט. די דאָזיגע סומע ווערט אַזיגנירט פאר דער וואַרשאָיער קהלה.

אין שייכות מיט דעם בעשלוס פון דער לעצטער אַלגעמיינער פערזאמלונג פון יוד. „דאבראטשי־נאשטש", אַז די קהלה זאָל איבערנעהמען דעם שפּי־טאל פאַר גייסטיג קראנקע אין ראדאָגאָשטש, ווענ־דעט זיך די פּערוו. פון „דאבראטשינאשטש" צו דער קהלה-פּערוואַלטונג, צונויפצורופען א קאָנפער־רענץ וועגען דעם ענין.

פרעזעס [...]נצבערג ווערט בעפולמעכטיגט אין משך פון דער וואָך צונויפצורופען א קאָנפערענץ וועגען איבערנעמען דעם שפּיטאל פאָר גייסטיג קראַנקע.

צו דער קאָנפערענץ, וואָס קומט פאָר מארגען אין דער סטאראָסטווע וועגען קאמף מיט בעטלעריי, ווערט דעלעגירט פרעזעס פישעל ליבערמאַן.

נאָך דעם, ווי ס'ווערען אָנגענומען די בעשלו־סען פון דער בית-החיים־קאמיסיע, און פון דער פינאנץ און בודזשעט־קאמיסיע, נעמט די קהלה-פּערוואלטונג צו קענטניש דעם פּראטעסט פון „חסד אמת" וועגען דעם אטענטאט אויף דער יודישער כשיטה.

אויפ'ן אָרט פון פּערשטאָרבענעם וויצע פרעזעס העניך בערגער, איז אין דער שוהל־קאָמיסיע אַריין דוד כטאהל. אויך אין קוראטאָריום פון קארפ'ס פּער־מעגען, איז אויפ'ן אָרט פון העניך בערגער בע־שטימט געווארען דוד שטאהל. אויפ'ן אָרט פון זיב־פריה לאנדוי — קלמן לעווינטאן.

ערב דעם טעקסטיל-שטרייק

היינט און מארגען — דעצידירענדע קאנפערענצען

(א) נעכטען פאַרמיטאג איז אין פילהארמאניע־זאל פאָרגעקומען א גרויסער מיטינג, צוזאמענגערו־פען דורך דער הויפּט-פּערוואַלטונג פון קלאסען־פּעראיין.

צו דעם דאָזיגען מיטינג זענען געקומען אַנ'ערך 1,500 טעקסטיל-אַרבייטער.

ס'האָבען געהאַלטען לענגערע רעדעס וועגן דער גע שאַפענער לאגע אין דער טעקסטיל-בראנזשע די ה"ה שטשערקאווסקי, וואַלטשאַק, גאַלינסקי און פּרוי־זיידעל.

עס איז אָנגענומען געווארען א רעזאלוציע וועגען אָנהויבען א שטרייק, אין וועלכער עס פיגורירט צ. א., די פאָדערונג, אַז די אַרבייטס-צייט זאל גע־קירצט ווערען אויף 6 שעה, ביי דער דערהאַלטונג פון דער ביז־איצטיגער בעלוינונג.

לסוף פון דער רעזאָלוציע פאָדערען אויף די פּערזאמעלטע דעם כלל טעקסטיל-אַרבייטער געהעריג צוגרייטען זיך צום שטרייק, וואָס וועט זיך די טעג אָנהויבען, אויף דעם רוף פון דער הויפּט-פּערוואַל־טונג פון'ם פּערבאַנד.

* * *

(א) ווי מיר האָבען שוין געמאָלדען, וועט היינט פאָרקומען א דעצידירענדע זיצונג פון דער צווישען־פּעראיינס-קאָמיסיע, אויף וועלכער עס וועט בע־שטימט ווערען דער גענויער טערמין פון אנהויבען דעם שטרייק.

(א) פון מאסגעבענדע קוועלען דערוויסען מיר זיך, דאָס עס ווערען געמאַכט בעמיהונגען צום שטרייק נישט צוצולאָזען, און אין שייכות דערמיט וועט היינט ביי טאָג פאָרקומען אַ קאָנפערענץ מיט דער לאָדזער גרויס־און־מיטעל־אינדוסטריע, און מאָר־גען — מיט דער אינדוסטריע פון'ם לאָדזער קרייז.

צו די דאָזיגע קאָנפערענצען זענען אויך גע־רופען געווארען פאָרשטעהער פון פראָפעסיאָנעלע פּעראיינען.

איז קאמף מיט בעטלעריי

(א) היינט וועט אין זיצונגס-זאַל פון דער לאָד־זער זעלבסט-פּערוואלטונג, לויט דער איניציאטיווע פון'ם שטאָט-פרעזידענט, אינזש. גלאוצק פאָרקו־מען אַ קאָנפערענץ מכוח'ן אויסאַרבייטען אַ געהע־ריגען פראָגראם צו בעקעמפען די בעטלעריי, וואָס האָט זיך שטארק „ענטוויקעלט" אין אונזער שטאָט.

אויף דער דאָזיגער קאָנפערענץ זאָל איניצי־יאירט ווערען א ספּעציעלעיגעזעלשאפט, וועלכע וועט בהדרגה איינפיהרען אין לעבען די פּעראָרדנונג פון'ם מלוכה-פּרעזידענט וועגען דעם קאמף מיט בעטלעריי.

דער ריכטיגער „בעל-שמחה"...

(א) דער 29-יאהריגער אַנטאָני סאדולא (פון מאזאוויעצקא 49) איז נעכטען אינדערפריה איזעק צו־גאסט צו זיינע בעקאַנטע אויף ראקיטשיע.

דאָרט האָט ער זיך שטארק געלאזט וואוילגיין, און אַז דער בראנפען האָט איהם אַ שלאָג געטון אין קאפּ אַריין, האָט ער אַרויסגעכאַפּט א רעוואל ווער, און גלאט „נא־יו־וואַט" אָנגעהויבען צו שיסען.

וויפיל עולם עס איז געווען אין שטוב איז זיך מאמענטאל פינאַ דערגעלאָפען.

ער, גופא איז אויך נישט געבליבען זיצען, נאר זיך אויפגעכאַפּט און אַרויסגעלאָפען אין פעלד, וואו ער האָט זיך אַליין אַריינגעשאָסען 2 קוילען אין דער ברוסט.

אין א גוסס'ן צושטאנד האָט מען איהם אָפּגע־פיהרט אין שפּיטאל.

Dr. REICHER

פּאלודניאווא 28, טעל. 120-93

ספּעציאליסט

פאַר מענער - שוועכע - בעהאנדלונג

סעקסועלע בעראטונגען פון פּסיכאָ - אנאליזען

נעמט אָן פון 8—11 פון 5—8 אווענד.

זונטאָג און חגאות פון 9—1

Dr. med.

Sadokierski

כירורג פון ציינער און יאסלעס

Piotrkowska 164 tel. 114-20

זאל פילהארמאניע

20 נארוטאוויטשא 20

גרויסע איבערראשונג פאַר בעל-מנגנים!

נור איין איינציג מאל!

מארגן, דינסטאג, דעם 25-טען ד. ח. 9 אָווענד טרעטען אויף אין זאל פילהארמאניע

די אמעריקאנער עמוד-קינסטלער

די חזנים-צווילינג

די ברידער עפּשטיין

(געבוירען אין אמעריקא)

וועלכע עס פּרעזענטירט פאר לאדז דער אמעריקאנער אימפּרעסאריא ניימן קלומאק

די חזנים-קינסטלער — די ברידער עפּשטיין

האָבען בעגייסטערט א וועלט מתפּללים מיט זייער מתיקות'דיג זינגען און קינסטלעריש דאווענען.

אין פּראגראם:

אָריגינעלע סינאגאגאלע מאָטיוועז!!

בילעטען פון 54 גר. ביז 3 זל. צו בעקומען אין קאַסע פון פילהארמאָניע.

[...]נטאג,

24

א'

[...]ר תרצו

פעברואר

זון-אויפגאנג	6.11
זון-אונטערגאנג	5.05

סוף קארנאוואל

(א) נעכטען איז געווען דער לעצטער קארנאַ־[...]ונטאג.

[...]לויז עהערנעכטען און נעכטען זענען פאָרגעק[...] 4 גרויסע און 35 קלענערע פערוויילונגס־[...]נעמונגען.

[...] סמרא, אַז נישט געקוקט אויף דער „געפגר'־[...]ייט, האָבען זיך די לאָדזער היי־יאהר גאר [...]הדיג געוויילט.

[...]יגער אויפ'ן וואגזאל פון [...]ר לאדזער פאבריקס-באה!

(א) ס'איז נישט קיין גצוואלדיגע בשורה־[...] איז אָבער, אַז מ'קלייבט זיך איצט איני־[...]ען א גרויסען זייגער אויף דעם וואקזאל פון [...]אדזער פאבריק-באהן. ס'זאל געשעהן בימים [...]זמן הזה...

[...]ער נעכטיגער סכנות-נפשות'דיגער גליטש

(א) נעכטען אינדערפריה האָט זיך אין לאד[...] אַזאַ געפעהרליכער גליטש, וואָס איז שוין [...] יאהרען נישט נאָטירט געווארען.

[...]ער עס האָט נאָר געקאָנט, האָט זיך אָפּגעהאַל־[...]ן צו גיין אין דער גאס. די, וואָס זענען אָבער [...]נאנגען, זענען געווען ממש איינגעשטעלט... [...]אין סך הכל האָבען נעכטען געהאַט צו טון [...]סטאוויע, דאָקטוירים און פעלדשערס, און עס [...] פערנאטירט געווארען א קנאפּע האלבע מאה [...] פון צעבראכען הענד און פיס...

* * *

[...]נעכטען, זייגער 7 אינדערפריה האָט מען אין [...] אָבסערווירט א מערקווירדיגע אטמאָספערישע [...]יינונג — א רעגענבויגען.

[...]ן טעמפּעראַטור איז געפאַלען פון 15—16 [...] פראסט אויף 3 גראד וואַרעמקייט.

[...]נגאב פאבאר-קאמיסיע

[...]חער דארף זיך צו שטעלען

(א) דעם 28. ד. ח. 8 פריה וועט אין לאָקאל [...]יקאווער 165 אָנהויבען אַמטירען די צוגאָב־[...] קאָמיסיע.

[...]שטעלען דארפען זיך די פּאָבאָראָווצעס פון [...]אגנ 1914 און עלטערע, וועלכע האָבען זיך [...]ביז איצט נישט געשטעלט צו די פּאָבאָר־קאָ־[...] עשטעלען דארפען זיך די פּאָבאָראָווצעס, [...]וואוינען אויפן שטח פון די 1, 4, 6, 7, 10, 12 [...]ון 14-טער פּאָליציי - קאָמיסאַריאַטען און האָ־[...]האלטען נאָמענטליכע אויפפאָדערונגען פון [...]שטעטישער סטאראָסטווע.

אפּטייקען.

היינטיגע נאַכט - דיזשורען

(א) היינט בייַנאַכט דיזשורירען: י. קאהאנע [...]אָווסקיעגאָ 80), ס. טראווקאָווסקי (בזשעזשי־[...]50), י. קאָפּראָווסקי נאָוואָמיעיסקא 15), מ. [...]בלום (שרודמיעיסקא 21), מ. באַרטאָשעווסקי [...]ריקאָווער 95), ל. טשינסקי (ראָקיטשינער 53), [...]קוואַרטשינסקי (קאָנטנא 54), י. שיניעצקא [...]אווער 59).

KINO TEATR

MIRAŻ

11 LISTOPADA 16

היינט פרעמיערע!

די פרעהליכסטע מוזיקאַלישע קאָמעדיע פון פּוילישער פּראָדוקציע א. ג.

„WACUŚ"

אין די הויפּט-ראָלען:

Adolf Dymsza

Jdzia Andrzejewska

Ćwiklińska

טעאטער
„ראזמאיטאשטשי"
ציגעל-גאס 27 — טעל. 112-25
דירעקציע: ד. צעלמייסטער.
נאר 16 גאסטשפּילן!

פון מיטוואך,
ד. 26 פעבר. ה. י.
טעגליך 9 אווגט

מאריס שווארץ
יאשע קאלב

אלס
ניעשעווער רבי
אין זיין סענסאציאנעלער
וועלט-אויפפיהרונג

דראמע אין 2 טיילן, 26 בילדער פון י. י. זינגער, דראמאטיזירונג און רעזשי: מאריס שווארץ
מוזיק: לעאן קוצין דעקאראציעס: אלעק טשערטאוו. טענץ: ליליאן שאפירא. ביגע-פערוואלטער: בן ציון ...
אריגינעלע דעקאראציעס, קאסטיומען און ספעציעלע ליכט-אפאראטן פון אמעריקע.
80 פערזאן אויף דער ביהנע!

מאריס שווארץ ס קינסטלער-אנסאמבל: ד. בלומענפעלד, ה. גאטליב, א. גאלדענבערג, וו. גאדיק, ה. הארט, מ. וויכער, י. טורקאוו, י. אינוועטאוש, ג. ליפּמאן, מ. ליפמאן, א. מארעווסקי, ק. סעגאלאוויטש, א. סאמבערג, ה. פישער, א. קורץ, ר. קליינלערער, ש. ראזען, ד. שאיעוויטש, ד. שאפירא, א. שטיין א. אנד.

20-יעהריגער יובל פון יודישען לוין-וועבער-פעראיין

שהערנעכטען אין אוונט האט דער יודישער לוין-וועבער-מייסטער פעראיין אין לאדז געפייערט דעם 20-יעהריגען יובל זייט ער איז לעגאליזירט געווארען און אנגעהויבען זיין טעטיגקייט אין דער עפענט-ליכקייט.

די פייערונג, צו וועלכער ס'איז געקומען א זעהר גרויסער עולם, האט געעפענט דער פרעזעס פון פער-איין ה' דוד יוזעפאוויטש, וועלכער האט ארומגע-רעדט דעם קאמף פון די לוין-וועבער פאר זייער עקזיסטענץ. דער עולם האט בעעהרט מיט אויפשטעהן פון די שטעל דעם אנדענק פון פערשטארבענעם מארשאל פילסודסקי, אזוי ווי פון אלע פערוואל-טונגס-מיטגלידער, וועלכע זענען דורך דער צייט גע-שטארבען.

אין פרעזידיום האבען זיך געפונען דער עהרען-פרעזעס פון פעראיין ה' נח פרילוצקי (פון ווארשא), וויצע-פארזיצער פון צענטראלען האנדווערקער-פער-באנד אין ווארשא ה' אדוו. יוסף וויצמאן, פאר-שטעהער פון דער האנדווערקער-עקספאזיטור ה' פאלבארישסקי, אדוו. סאלניק פערוואלטונגס-מיט-גליד פון דער האנדווערקער-קאמער, ה' פיאלקא, ד"ר הערשפינקעל א. א.

דער טעטיגקייטס-בעריכט פון דער פעראיינס-טעטיגקייט האט אפגעגעבען ה' משה מאשקאוויטש.

דאן האבען זיך אנגעהויבען א גאנצע רייהע בעגרי-סונגען: פון צענטראלען האנדווערקער-פערבאנד אין ווארשא — ה' אדוו. וויצמאן, פון דער לאדזער האנדווערקער-עקספאזיטור — ה' פאלבארישסקי, וועלכער שענקט א באנד צו דער פעראיינס-פאהן; פון דער יודישער „קאפא", ראטמענער ביי דער האנדווערקער-קאמער — ה' פיאלקא, פון דער גע-זעלשאפט פריינד פון יודישען וויסענשאפטליכען אינ-סטיטוט — ה' ד"ר הערשפינקעל, פון „ארט" — ה' א. פרידריך, פון יודישען לאקאטארען און סוב-לאקאטארען-פעראיין די ה"ה פרעזעס פ. ווייג-טרויב און י. האווידאוויטש, פון צענטראלען קליינ-הענדלער-פעראיין פאמארסקא 15 — ה' לייב פריים, פון שניידער-צעך פעטריקאווער 20 — צאריסקי, פון יודישען צעך — לשווקאוויטש, בלעכער-צעך — רובינאוויטש, פריזיער-צעך — ראטמ. קאלסקי, יובילער-צעך — יאסקאוויטש, האמען-מאגאזין-שניידער — האראשיצקי, האמען-מאגאזין צעך — בלארי, מענער-מאגאזין — בענקעל, סוויטער-נייער — ראזענזאן, שאכטעל-מאכער-קארפאראציע — פערלמוטער, פון ראד-פערקעהר פעראיין — גראס-מאן, פון פאביאניצער לוין וועבער-מייסטער פער-איין — בירענבוים, פון פאביאניצער האנדווער-קער-פערבאנד — ראטמ. אפּאקאווסקי.

צום סוף פון די פייערונגען איז ענטהילט גע-ווארען א בילד פון די ביזאיצטיגע פערוואלטונגען און ס'איז איבערגעשיקט געווארען דער באנד פון גאלדענעם בוך, אין וועלכען ס'האבען זיך איינגע-שריבען די אנוועזענדע דעלעגאטען און מיטגלידער פון לוין-וועבער-מייסטער פעראיין.

צום סוף פון דער פייערונג האט ה' נח פרילוצקי געהאלטען א גרויסען רעפעראט וועגען אקטועלע פראגען. שריפטליכע בעגריסונגען זענען אנגעקומען פון דער רעדאקציע פון „נייעם פאלקסבלאט", פון קהלה-סעקרעטאר נאחעל און פון „טאז".

גענעראל-פערזאמלונג פון בערעק-יאסעלעוויטש-רעגיאן

אין לאקאל פון בערעק-יאסעלעוויטש-לעגיאן איז שבת אוונט פארגעקומען די יעהרליכע אלגע-מיינע פערזאמלונג.

די פערזאמלונג עפענט, קאמענדאנט מייזלער. נאכ׳ן בעגריסען די פארשטעהער פון דער מאכט: שטאט-קאמענדאנט — פולק. הילבערלינג, פערטרעטער פון דאוואודוטיוו פון 28-טען פולק — מאיאר זאפּרוטקעוויטש, פון פ. יו. וו. פ. — קאפי-טאן פישער און מיליטער-ראבינער — ד. גאלדשטיין, ווערט אלס פארזיצער פון דער גענעראל-פערזאמלונג געוועהלט, קינסטלער ארטור שיק. אלס אסעסארען די ה"ה: עפשטיין, באבאד און דירעקטאר עגעניוש שטילער, אלס סעקרעטאר, ה' גרינבוים.

פון טעטיגקייטס און קאסע-בעריכט, וואס עס גיט אב ה' גרינבוים, איז צו זעהען, אז די פער-וואלטונג האט געפיהרט א אינטענסיווע טעטיגקייט אויפ׳ן געביט פון קולטורעלער און פיזישער ער-ציהונג. אזוי, למשל, זענען פארגעקומען א גאנצע רייהע אויספלוגען, עטליכע צעהנדליג פארלעזונגען און רעפעראטען, אויך איז ביים לעגיאן איינגעאר-דענט געווארען א „שוויעטליצא" א. אז. וו.

דער קאסע-בעריכט שליסט זיך אויף דער זייט פון הכנסה אויף א סומע פון — 10,527,18 זל. הוצאה — 9,898,86 זל.

דעם בעריכט פון דער רעוו.-קאמיסיע גיט אב, ה' באבאד, וועלכער ווייזט אן אויף דער גוטער און אויסערגעוועהנליך-זארגפעלטיגער יורידשאפט אין לעגיאן, און בעם אויסצודריקען אבסאלוטאריום דער אבטרעטענדער פערוואלטונג און א דאנק פאר די דורך איהר אדורכגעפיהרטער ארבייט.

דער פארשלאג פון ה' באבאד, ווערט איינשטי-מיג אנגענומען.

א בעריכט גיט אויך אב דער קאמענדאנט מייז-לער, וועלכער ווייזט אן, אז דאס יאהר איז די פרעקווענץ אין לעגיאן א גרעסערע, ווי אין די פריהעריגע יאהרען. און נאכ׳ן ארומרעדען די אדורכ געפיהרטע ארבייטען, דאנקט קאמענדאנט, מייזלער דער אבטרעטענדער פערוואלטונג פאר איהר אינטענ-סיווע ארבייט לטובה דעם לעגיאן.

דער אבסאלווענט פון לעגיאן, פרידמאן דאנקט דער פערוואלטונג און דעם דירעקטאר, עגעניוש שטילער, פאר דער גוטער ערציהונג, וואס די יוגענד בעקומט אין לעגיאן.

דעם ארבייטס-פלאן אויפ׳ן יאהר 1936, רע-פערירט, קאמענדאנט מייזלער, וועלכער ווייזט אן, אז די ארבייט אין לעגיאן מוז אומבעדינגט פער-ברייטערט און פערגרעסערט ווערען. דער לעגיאן קען נישט בלייבען שטעהן אויפ׳ן זעלבען סטאד-יום ווי ביז איצט. דערצו זענען אבער נויטיג גרע-סערע געלד-מיטלען מחמת עס מוז אומבעדינגט איבערגעטוישט ווערען דער לאקאל, וועלכער איז צו ענג אויף אדורכצופיהרען די אלע ארבייטען, וואס דארפען באמת אדורכגעפיהרט ווערען. אויך מוז דאס יאהר איינגעארדענט ווערען א זומער-לאגער ווי די יוגענד זאל זיך קענען אויסלעבען אין דער סביבה, וואס איז אזוי נויטיג פאר׳ן לעגיאן ד. ה. אין א ריין יודישער סביבה, און אגב אויך קענען געניסען פון פרייער לופט.

אויך מוז מעהר אכט געלעגט ווערען אויף דער ספארטליכער זייט, וואס איז אויך אין א גרויסער מאס אבהענגיג אין לאקאל. אויך מוז איינמאל פאר אלעמאל ווערען פערענדיגט די פראגע פון א פאהן פאר׳ן לעגיאן, — אבער ווידער דאס זעלבע: — דערצו זענען נויטיג געלד-מיטלען.

צום סוף — פערענדיגט קאמענדאנט מייזלער, — אז ער גלויבט אין דער יודישער געזעלשאפט און אין דער גוטער מיינונג פון דער פערוואלטונג, וועלכע וועט געוועהלט ווערען אויף דער היינטיגער גענעראל-פערזאמלונג, אז מיט געמיינזאמע כחות וועט אדורכגעפיהרט ווערען די אויף זיי ארויפגעלעג-טער אחריות.

אין דער דיסקוסיע בעטייליגען זיך די ה"ה צווילינג, בארענשטיין, באבאד און גרינשפאן, וועל-כער פרעגט אן, וואס איז געווארען מיט׳ן פלאץ, וואס עס האט אויף דער פאראיאהריגער גענעראל-פערזאמלונג צוגעזאגט צו שענקען דער געוו. פרעזעס ה' זיגמונד קראטאשינסקי?

פרעזעס ארטור שיק ענטפערט, אז ביז איצט האט נאך ה' קראטאשינסקי דעם פלאץ נישט געגעבען.

אין דער פערוואלטונג זענען געוועהלט געווא-רען פאלגענדע ה"ה:

לעווענשטיין יוליוש, קינסטלער ארטור שיק, אנא-טאל פרומקין, משה עפשטיין, דירעקטאר עגעניוש שטילער, מיעטשיסלאוו נאזינסקי, ד"ר פ. קלינגער און דירעקטאר אברהם לעקיך.

רעווידיר-קאמיסיע די ה"ה: ב. באבאד, אדיו. קלינגער, מאוריצי זאקס, משה זיידענוואורם און ל. פעלדמאן.

נאכדעם ווי ס'רעדען נאך די ה"ה משה עפשטיין און קאמענדאנט מייזלער, שליסט דער פארזיצער, קינסטלער ארטור שיק די פערזאמלונג דאנקענדיג די פארשטעהער פון דער מאכט און די אנוועזענדע מיטגלידער.

ד"ר סאלאמאן בערנארד ראבינזאן

שהערנעכטען פיינאכט איז פלוצלינג געשטאר-בען אין אונזער שטאט דער אנגעזעהענער דאקטאר סאלאמאן בערנארד ראבינזאן.

דער פערשטארבענער איז געבוירען געווארען אין סובאלקער גובערניע. די גימנאזיע האט ער געענ-דיגט אין פיעטריקאוו מיט א גאלדענעם מעדאל, דאן דעם ווארשאווער אוניווערזיטעט מיט אנ׳אויסצייכ-נונג. זיין פראקטיק האט ער אנגעהויבען אין לאדז מיט 15 יאהר צוריק, דער פערשטארבענער איז גע-ווען בעקאנט אין זיינע פריוואטע פאציענטען-קרייזען נישט נאר אלס זעהר איבערגעגעבענער דאקטאר, נאר אויך אלס טרייער פריינד, מיט א קרישטאלען ריי-נעם כאראקטער, וואס פלעגט איילען צו-הילף יעדען אומגליקליכען נישט פערגעענדיג וועגען קיין האנא-ראר. ער האט געארבייט אין קראנקען-קאסע און אויך אין פערלויף פון 15 יאהר אין דער אמבולא-טאריע פון „לינת החולים".

דער פערשטארבענער ד"ר ראבינזאן איז גע-ווען א נאציאנאלער יוד, געווען א פערוואלטונגס-מיטגליד פון די יודישע גימנאזיעס און געשטרעבט זיך צו בעזעצען אין ארץ-ישראל, זיינע מאטעריעלע מיטלען האבען איהם אבער דערצו נישט דערלויבט.

זיין פלוצלינגער טויט האט ארויסגערופען אנ׳-אויפריכטיגען טרויער אין די יודישע דאקטוירים-קרייזען און אין אלע פאלקס-קרייזען, וואו ער האט געטראגען הילף צווישען די ארימסטע.

זאל איהם די ערד גרינג זיין!

עלטערען-פערזאמלונגען

אין דער שול פון דער געזעלשאפט צו פערשפרייטען בילדונג צווישען יודען

אין דער גימנאזיע ביי דער געזעלשאפט צו פער-שפרייטען בילדונג און טעכנישע וויסענשאפטען (פא מארסקא 46) איז פארגעקומען א פערזאמלונג פון די עלטערען פון די שילער פון דער גימנאזיע, די פער-זאמלונג האט געעפענט דער דיר. יעקב באלין. דעם פארזיץ פיהרט ראטמ. פיאטר בארי, סעקרעטאר פראפ. ש. צינדלער. ה' בארי האט אנגעוויזען אויף דער גרויסער בעדייטונג פון די עלטערען קאמיטע-טען, וועגען זייער מיטווירקונג ביים צוזאמענציהען דעם לעבעדיגען קאנטאקט פון די עלטערען מיט דער שול און מיטהילף ביים הויבען דעם גייסטיגען און ערציהערישען ניווא פון דער שול-יוגענד. דאן רע-פערירט וועגען פערשידענע אקטועלע ערציהערישע פראגען, דער שול-דירעקטאר ה' באלין, אנאליזי-רענדיג די ארבייט פון דעם ביז איצטיגען עלטערן-קאמיטעט צייכענט ה' באלין א פלאן פון ווייטערדי-גער אינטענסיווער ארבייט אויפן געביט פון מיט-ארבייט פון די עלטערען מיט דער שול. נאך א לעב-האפטע דיסקוסיע ווערט אויסגעקליבען פאלגענדער עלטערן-קאמיטעט:

פרוי רוסאק, פרוי ראזענפעלד, ראטמ. בארי, ה' פלאנצבוים, ה' מאראנטשיק. ה' גינסבערג, פון לעהרער-פערזאנאל: דירעקטאר י. באלין, הר. שעכ-טער, פראפ. ליפקער און פראפ. לולא.

ס'איז אויך פארגעקומען א פערזאמלונג פון די עלטערען פון די שילער אין דער פאווושעכנער שול ביי דער העברעאיזירטער געזעלשאפט.

מיטא רעפעראט וועגען דער צוזאמענארבייט פון די עלטערען מיט דעם לעהרער פערזאנאל איז ארויס-געטרעטען דער לייטער פון דער שול ה' מ. גלאס.

נאך א דיסקוסיע אין וועלכער ס'האבען זיך בעטייליגט פראפ. בארען, י. האזענבערג א. א. איז אייסגעוועהלט געווארען אנ׳עלטערען קאמיטעט, אין וועלכען ס'געהען אריין די לעהרער: פרוי יאבלאנ-קאווא, ב. בארען און ה' קאץ.

זעלבסטמארד פון 3 פרויען

(א) אויף זגערזשער 32 האט זיך געסמ׳ט מיט זאלץ-זויער די 36-יאהריגע טויבע עקשטיין (פון קרוטקע 5—7).

אויף לעגיאנעוו-גאס 53 האט דאס זעלבע געטון די 23-יאהריגע בראנקא וואלבערג.

אין טויער אויף גדאנסקא 23 האט זיך גע-סמ׳ט מיט יאדינע די 19-יאהריגע וולאדיסלאווא קא-טשאר — אנ׳ארבייטסלאזע און היימלאזע.

צו די אלע דריי איז ארויסגערופען געווארען פאגאטאוויע, וועלכע האט די זעלבסטמערדערינס אפּגעפיהרט אין שפיטאל.

Dr. med.
M. JAKOBSON
CHIRURG
Spec. chirurgja Kostna,
D-ra Sterlinga 22
(Nowa-Targowa) tel. 174-42

גוט מארגן

אי, ווענ מען טאנצען...

אי, ווען מען טאנצען! אי, ווען מען ...
— וואו? ווען?
מארגען, אויף דער קאשטשושקא גאס
— וואס איז די שמחה? וואס פאר א ...
אין א פראסטען דינסטאג? און אז יא ...
וואס עפעס אין מיטען טאג?
טא הערט זשע:
מארגען איז דער 25-טער פעברואר, און ...
איז דער סוף פון קארנאוואל. נו, פרעגט ...
אז מ'האט עס דערלעבט, דארף מען ...
וואו איז נאך אזוי „וויגארנע" ווי אויף ...
משושקא!...

נו, ווען מאקי זיין לעבעדיג און ...
„מלאדזשעוש" ווען מאנצען, ארקעסטער ...
שפילען, רעפלעקטארען וועלען צוליי...
שטורקאצען, פרעהליך - מאכערס — ...
לעבעדיג און לוסטיג!

יא, וואס נאך וועט זיין? — מאסקעס ...
טורען פון געזעלשאפטליכע ערשיינונגען.
— נו, אויב אזוי — בעמערקט א יו...
שוין יא מאסקעס, וואלט איך פראיעקט...
מאסקעס און קאריקאטורען:

א מאסקע פון אנ'אקס

דער הערנעדיגער בחור דרעהט זיך ...
שען עולם און האלט אין איין ריטשען:
— פאטאוויע!.. וואס האט איהר ...
אין סיים אריין?
— פראנג-אר-ווי-ע!.. וואס מעקעט איה...
פיל? וואס ציהט איהר אונז אריין אין ...
טיק, וואס?
— פראנג-אר-ווי-ע! אויב איהר קריגט ...
שמאל אריין, וועלען מיר געהן אין סיים ...
מיר, אקסען, וועלען נעמען פענסיעס!...

א צווייטע קאריקאטור:

א וואלף און א טיגער

ביידע פליקען זיי א שעפסעלע, איטער ...
איהם די פעל, א צווייטער פרעסט זיין פלי...
רייסען פון איהם לעבעדיגע שטיקער, און ...
האלטען זיי אין ריטשען:
— אט א דער „א,כזור" לאזט אונז נישט ...
— אט א דער „באחבאר" רייסט אונז ...
ביסען פון מויל!..
— אט א דער „משהרער" וויל אונז ...
— איך וואלט אייך — זאגט דער ...
נאך פראיעקטען פון מאסקעס און קאריקא...
דער פרעהליכער קארנאוואל יום-טוב, אי, ...
גיב איך נישט? צוליב צוויי טעמים: ראשית
איך נאך נישט אויף שבת, והשנית... ...
מיר נישט אזוי פרעהליך אויף דער נשמה.
— אי, ווען מען מארגען טאנצען!
— אי, ווען מען זיך „באוויען" ...
קאשטשושקא גאס.
— וואס איז די שמחה?
— גארנישט, הוליע קבצן!..

אב-...

קאמוניקאט

אזוי ווי ביי אונזער מיטגליד פון ...
ראציע פון דער גראפישער אינדוסטריע ה' ...
בורסקי, פעטריקאווער 42 האט אויסגע...
שטרייק פון די געשעפטס - אנגעשטעלטע ...
דרוקער - ארבייטער האבען זיך סאלידאריז...
דאווענען שטרייק, האבען מיר זיך נאך דער ...
פון ה' האמבורסקי פערנומען מיט דער ...
פראגע און אויף דער לעצטער פערוואלט...
צונג אנגענומען א פראטעסט געגען דער ...
טער האנדלונג פון די דרוקערי-ארבייטער ...
ווען זיי האבען מיט א קורצער צייט צוריק ...
מען א צופריהענשטעלענדע הוספה.
די קארפאראציע האט זיך דעריבער ...
טעט בייהילפיג צו זיין אונזער מיטגליד אויף ...
געביט.

קארפאראציע
פון דער גראפישער אינדוסטריע
אין דער לאדזער וואיע...

Dr. med.
HALTRECHT
ספעציעל-ארצט פאר הויט-, געשלעכט-
קראנקהייטען און מענער-שוואכ...
פיעטריקאווער 10. טעל. ...
נעהמט אן פון 8 פריה ביז 3 מיטאג און פון 7 ביז ...
זונטאג פון 10—1 בייטאג. אלע ארט ...
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע...
א ספעציעלער ווארטע-זאל פאר פרויען

ספאָרט-בעוועגונג

דער גרויסער גימנאַסטישער פעסט
פון יודישען אַרבייטער-ספּאָרט-פעראיין „טייפון“

[...]ער גרויסער טורן-פעסט, וועלכען עס האָט [...]ט דער לאָדזשער „טייפון“, איז פערוואַנ[...]ן אין אַ געלונגענע פּראָפּאַגאַנדע פאַר׳ן [...]ספּאָרט. עס איז געווען אַ נחת צו קוקן [...]טער יוגענדליכע אַרבייטער פון פערשי[...]ער, מענער פרויען און קינדער דעמאָנס[...] די קערפּער ענטוויקלונג און פיזי[...]. עס איז פאַר אונז ספּעציעל דערפרייענד [...]ט גענלעגט אין אַ יודישען ספּאָרט[...] „טייפון“ האָט מיט דעם אַדורכגעפיהרטען פעסט [...], אַז אַלע שוועריגקייטען, וועלכע דרוקען [...]ק דאָס יודישע געזעלשאַפטליכע לעבען, [...] ארום אונז איז אָנגעשטעלט פון אַלע זייַ[...] פערניכטען אַלץ וואָס ווערט אין יודישען [...]שאַפען שטעהען מענשען ביי זייער אַרבייט [...] נישט אַראָפּ די הענד פון רעזיגנאַציע. [...]ס אויס, אַז עס איז נאָך דאָ אַ שטאַרקער [...] און איבערצייגונג און שטילערהייט אָבער [...] ווערט געטון אַ וויכטיגע קולטור און ער[...]אַרבייט. עס שרעקען נאָך אינגאַנצען נישט [...] יוגענד די אַלע שטערונגען און שווער[...]ער, [...] ווערען בעוואוסזיניג געלייגט אויף יונג [...] שאַפען.
[...] אפילו די איבונגען וואַלטען נישט אויס[...] אַזוי פיין, קאָרעקט און איינגעאיבט ווי [...] פרייטאַג׳דיגע פעסט וואַלטען אויך די אַר[...]פערדינט אויף לויב-ווערטער, ווייל [...] איז וויכטיגער, אַז עס בעטרייבען עטליכע [...] יודישע יוגענדליכע אַרבייטער פיזישער [...] ווי 10 מענשען הויבען גלייך צום טאַקט די [...]ער שיסען נאָך א צוויי טויזענד. אַז אָבער [...] מיט דעם האָבען אונז די „טייפון“-ספּאָרט[...] גוט אַדורכגעאַרבייטע און פיי אַדורכ[...]טער גימנאַסטיק, קומט זיי אַ אַנערקענונג. [...] אינסטרוקטאָרען פון „טייפון“, וועלכע בע[...] אליין פון אַרבייטער און זייער אַרבייט [...], קומען אין זייער ספּאָרט-פעראיין בכדי [...] צו ענטוויקלען און אַז מען לערנט זיך [...] מען אַלץ בייע וועגען און געביטען, [...] זאָלען פאַר אונזער יוגענד ענטשפּרעכען [...]ערציהונג און די קענטנישען, וועלכע [...] דערוואַרבן ווידמעט מען די ברייטע קרייזען [...] מאַסע. וועלכע קומט אין אונזערע ספּאָרט[...] פערדינען זיי אַ בראַוואָ.
[...] די אַרבייט זייערע איז אַ דאַנקבאַרע און [...] דאָ ביי אונז אַ ברייט פעלד, האָט בעוויזען [...]טאַגדיגער אַרויסטריט פון די גימנאַסטיק[...] אין „טייפון“.
[...] אינסטרוקטאָרען פון „טייפון“ וועלכע מיר [...] געזעהען אויף׳ן פעסט, פּעלמאַן, רעדער, מאַש [...] און גאָלדשטיין, האָבען געוויזען, אַז זיי [...] נישט און זייער אַרבייט טוען זיי מיט אַ [...] גלויבען און פיל ערנסטקייט.
[...] פּאָזיטיווער ערשיינונג איז אויך ביי „טייפון“ [...] וואָס צוזאַמען מיט דער ספּאָרט-אַרבייט, ווערט דאָרט אויך געזאָרגט פאַר דער קולטורעלער ענטוויקלונג פון די מיטגלידער און דעריבער האָט די ספּאָרט טעטיגקייט אין „טייפון“ אַ דאָפּעלטער ווערט.

דער פעסט, האָט זיך אָנגעהויבען מיט אַ אַלגעמיינעם אויפמאַרש פון אַלע אָנטיילנעמער, העכער 200 ספּאָרטלער האָבען פאַר אונז פערביימאַרשירט און זיך רעפּרעזענטירט פאַר׳ן פּובליקום.

אַ קורצע רעדע וועגען די אויפגאַבען און אַרבייט פון „טייפון“, האָט געהאַלטען ה׳ וואַסער.

דער רעדנער האָט דערמאָנט די אַלע שוועריגקייטען פון וועלכע עס האָט אויסגעשטעהען די פערוואַלטונג פון „טייפון“ ביי דער אַרבייט, דאָך וועט די אַרבייט תמיד מיט מעהר זיכערקייט געפיהרט און אויסגעשפּרייט צווישען וואָס ברייטערע קרייזען פון דער יוגענד.

אין נאָמען פון די פּוילישע אַרבייטער-קלובען און אַלגעמיינעם פערבאַנד פון די אַרבייטער-קלובען אין פּוילען (ז.ר.ס.ס.) האָבען בעגריסט די ה״ה קולאַ און זאַטקע.

דאַן הויבען זיך אָן די איבונגען, וועלכע זענען בעשטאַנען פון 16 פערשידענאַרטיגע נומערען אויף אַלע געביטען פון שוועדישע איבונגען, פרייאיבונגען, שפּרונגען, מכשירים-איבונגען, ריטמיק, פּיראַמידען, בוק-איבונגען א. א. וו.

הגם די אַלע אַרט איבונגען זענען נישט געווען קאָמפּליצירט און זייט אָוואַנסירט, האָט זיך דאָך אַרויסגעוויזען אַזאַ ליבע און איבערגעבענהייט צו דער נוצליכער אַרבייט, וועלכע ווערט געפיהרט, אַז מ׳האָט געקענט מוחל זיין אפילו די אַלע פעהלערען ווי די נישט-ענטשפּרעכענדע ליכט-עפעקטען, די צו לאַנגע בוק-איבונגען און אַנדערע קליינע פעהלערען. דאַגעגען האָט מען געזעהען זעהר פיל נייעס איינפאַל ווי „די מאַשין“, „אַרבייט“ און אַנדערע. זעהר קאָרעקט זענען אויסגעפאַלען די איבונגען פון דער מיידעל און פרויען-גרופּע און פון די יונגלעך. אין אַלגעמיין אָבער דאַרף מען זיך ווינשען. אַז מ׳זאָל זעהען אַזעלכע גימנאַסטישע אויפטריטען אין אַלע יודישע ספּאָרט-און טורן-פעראיינען.

דער בלאַז-אָרקעסטער ביים „טייפון“ אונטער דער לייטונג פון ה׳ שטיפּט וועלכער מאַכט כסדר פאָרטשריטען האָט געשפּילט בעת די איבונגען און ביי די פּויזעס ספּאָרט מוזיק און פאָלקס-מאָטיוון.

דער פעסט פון „טייפון“, האָט בעשטעטיגט, אַז דעם וועג. וועלכען ער האָט זיך אויסגעקליבען איז אַ ריכטיגער און די דאָזיגע אַרבייט דאַרף ער זיך ווייטער ווידמען.

נאָרטען-אויספלוג פון זש.ט.ק.

ניש[...] קוקענדיג אויף די שלעכטע אַטמאָספערישע בעדינגונגען, האָט די נאָרטען - סעקציע פון זש. ט. ק. איינגעאָרדענט אַ נאָרטען - אויספלוג אונטער דער אָנפיהרונג פון מאַג. ראַדוואַנסקי. אין אויספלוג האָבען אָנטייל גענומען 23 נאָרטען-פאָהרער.

וועראַביר-סעקציע אין „בר-כוכבא“

די וועראַביר - סעקציע, וועלכע עס ווערט געפיהרט אין „בר-כוכבא“ צווישען יוניאָרען ווערט שוין אין די נאָהסטע טעג פערענדיגט.

די היינטיגע וואָך, ווערען נאָך אָנגענומען יוגענדליכע אין אַלע סעקציעס און טעניסען פון די הנחות.

סאַניע העניע וועלט-מייסטערין

נעכטען האָבען זיך אין פּאַריז פערענדיגט די וועלט-מייסטערשאַפטען אין גליטשען, דאָס ערשטע אָרט האָט פערנומען די נאָרוועגערין סאַניע העניע.

סאָוויעט. שווימערין בעשלאָגען
דעם וועלט - רעקאָרד אין שווימען.

די סאָוויעטישע שווימערין מאַריאַ סאָקאָלאָוו האָט נעכטען געשלאָגען דעם וועלט-רעקאָרד אין שווימען אויף הונדערט מעטער אין קלאַסישען סטיל, דעם שטח האָט זי אַדורכגעמאַכט אין 1 מינוט 23 סעקונדען.

אַלגעמיינע פערזאַמלונג
פון פּוילישן פוסבאַל-פערבאַנד

נעכטען האָט זיך פערענדיגט די אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון פּוילישען פוסבאַל-פערבאַנד. צווישען די וויכטיגסטע בעשלוסען זענען כדאי צו דערמאָנען: דאָס אָפּשאַפען די אויטאָנאָמיע פון די ריכטער-קאָלעגיומס, דער פאָרשלאַג אָפּצושאַפען די ליגע איז אַדורכגעפאַלען, קראַקאָוויאַ האָט מען נישט איבערלאָזען אין דער ליגע, די קאַרענץ פון די שפּילער איז פערלייכטערט געוואָרען אויף אַזויפיל, אַז דאָס איבערגעהען פון איין קלוב אין אַנדערען אין דעמזעלבען קרייז דאַרף נישט בעשטעטיגט ווערען דורך פ.ז.פ.נ.

די קרייז-מייסטערשאַפטען וועלען פאָרקומען אין צוויי רונדען הערבסט און פריהלינג, אויך די ליגע-מייסטערשאַפטען אין 2 רונדען: פריהלינג און הערבסט.

ס׳זענען איינגעפיהרט געוואָרען מייסטערשאַפטען פון קרייז-רעפּרעזענטאַנצען וועגען בעכער פון פ.ז.פ.נ. ביי אַלע קרייזען מוזען געשאַפען ווערען יוניאָרען-קלובען, וועלכע זעלען שפּילען וועגען דער קרייז-מייסטערשאַפט און אַלפּוילישער מייסטערשאַפט.

דער פאָרשלאַג וועגען נישט אַרויסשיקען קיין פוסבאַל-מאַנשאַפט אויף דער אָלימפּיאַדע קיין בערלין איז נישט בעטראַכט געוואָרען, ווייל ער איז נאָך נישט אַקטועל. די מאַנשאַפט דאַרף ערשט אָנגעמאָלדען ווערען אין יוני.

באָקס-מעטשען אין לאָדז

די מייסטערשאַפטס-פערמעסטונגען פון יוניאָרען

דאָס ערשטע מאָל זענען היי־יאָהר אין לאָדז פאָרגעקומען מייסטערשאַפטס-פערמעסטונגען אין באָקס פון יוניאָרען. אין די קאַמפען האָבען זיך בעטייליגט אַ גרויסע צאָהל קלובען, אָבער קיין גרויס מאַטעריאַל פון פרישע באָקסער האָט מען נישט געזעהען.

די מייסטערשאַפט האָבען ערצילט, אין דער פליגען-וואָג — פאַפּיעלאַטי, אין דער האָן-וואָג — אָרגוסטאָוויטש, אין דער פעדער-וואָג — קוליבאַבקאַ, אין דער לייכטער וואָג — קאָוואַלעווסקי און אין דער האַלב מיטעל-וואָג — מיראָווסקי.

פון די יודישע באָקסער האָבען זיך אין פינאַל געפּועלט די צוויי באָקסער פון „טייפון“ ווינבערג און קוילענברענער. ווינבערג האָט פערשפּילט צו אויגוסטאָוויטש׳ן און קוילענברענער האָט אין דער שווערער וואָג נישט געהאַט קיין געגנער.

זיערדנאָטשאַנע — פּאַלאַניאַ 4:12.

סענסאַציאָנעלער רעזולטאַט פון מעטש, אַ סענסאַציע איז אויך געווען דער זיג פון מיכאַלאָק׳ן (ז.) איבער מאַלעצקי׳ן דורך אַ נאָקאַוט.

קרושע ענדער — ווייסלאַ (קראָקאָ) 7:7

ריכטער און קראַשעווסקי (קר. ענדער) האָבען פּעזוינט זייערע געגנער דורך נאָקאַוטס.

האָקיי-מעטש

שלעזיען — לאָדז 0:2

באָקס-מעטשן וועגן דער מאַנשאַפטס-מייסטערשאַפט אין פּוילען

י.ק.פּ. (לאָדז) — י.ק.ב. (שלעזיען) 4:12.

וואַרטאַ (פּויזען) — סקאַדראַ (וואַרשאַ) 7:9

אַזוי אַרום האָט די פּויזנער וואַרטאַ געוואונען די מאַנשאַפטס - מייסטערשאַפט פון פּוילען.

אויפ׳ן מעטש י.ק.פּ. און שלעזיען האָט פינטאַ געוואונען ביי ספּאָדענקעוויטש׳ן. די לייטונג פון י.ק.פּ. האָט אָפּגעגעבען אַ פּראָטעסט, אויפוויזענדיג, אַז פינטאַ האָט געקעמפט אין די פינגערלעך, דער פּראָטעסט איז אָנערקענט געוואָרען און ספּאָרענקעוויטש׳ן איז צוגעשפּראָכן געוואָרען דער זיג.

אינטערנאַציאָנאַלער קויש-באַל-מעטש

פּויזען — טאַלין (עסטלאַנד) 30:40.

אינטערנאַציאָנאַלער האָקיי-מעטש

בוקאַרעשט — וואַרשאַ 0:2

אינטערנאַציאָנאַלער הענדבאַל-מעטש

דייטשלאַנד — שפּאַניען 1:2

אין שפּאַנישען טויער האָט געשפּילט דער בערים טער טויערמאַן זאַמאָראַ.

מאָרגען קומען זיך אַלע געזעגענען!
2 פּראָגראַמען פאַר איין בילעט!
1) תל-אביב
2) סערטיפיקאַטן
לעצט מאָרגען!

נאָך היינט און מאָרגען! לעצטע 2 טעג!
צום לעצטען מאָל
סערטיפיקאַטן
היינט, 9 אַוונט
פון 54 גר. ביז 2 זל.

טעאַטער „ראָזמאַיטאָשטשי“
ציגעל-גאַס 27.
דיר.: ר. צעלמייסטער.
בילעטען צו בעקומען פון 11—2 און פון 5 נאָכמ. ביי דער קאַסע.

דאָן-דאָמינגאָ
מלאָד

ראָמאַן

נאָכדרוק אין אַ טאָג - צייטונג, אַפילו טיילווייז — פערבאָטען.

קאַפּיטעל פיר.

[...]ן אַלטאַ דאַ סיערראַ גליטשט זיך אַראָפּ, ווי אין [...]ט פון אַ אַכט הונדערט מעטערדיגער הויך, אַ [...]ישע אייזענבאַהן, וואָס שלעפּט גלייכצייטיג [...] איפּן באַרג אַנ׳אַנדער צוג מיט דער זעלבער [...] וואַגאָנעס.

[...]י רעלסען זענען געלייגט משופּעדיג, קרום איבער [...]ציגע ריזיגע שטיינערנע קאַנטען.

[...]ס אונג טרינקט זיך אין ים פון ווילדען גרינס [...] ווערט איבערגעריסען דורך די אָפטע טונעלען, [...]געשפּאָלטענע אין פעלזיגע בערג.

און ווען דער בליק פאַלט אַראָפּ דורך די פער[...] וואָגאָן שויבען זעהט מען טיף אין טאָל ווייטע [...] ווי אַ געדיכט גרוי שטאָהל קאָליר שווימענ[...] רויך.

און וואָס נידעריגער די באַהן לאָזט זיך אַראָפּ, [...] דערנעהנטערט מען זיך צו די וואָלקענס און [...] מעהר מען דערנעהנטערט זיך אַלץ ווערען די [...] טאָלען איינגעהילטער אין נעפּעל, די נאַקעטע [...] גלאַנצען פון פייכטקייט, וואַסער פאַלען רוי[...] פון די בעהעלטענישען פערבאָרגענע צווישען [...] גרינס און קלאַפּען זיך אָן פון שטיין אויף שטיין.

א רעגען הענגט אין דער לופטען אויסגעשפּרייט ווי א נאַס-ריזיג לײלעך...

איבערן גאַנצען וועג לויפט אַנטקעגען אַ דיקער געפּלאָכטענער אייזערנער שטריק. דער שטריק וויקעלט זיך איבער קליינע, האַלב אין דער זייט איינגע בויגענע רעדלעך און עס דאַכט זיך ווי דער שטריק ברענגט אַרויף צו שלעפּען שטיקער זוניגען טאָג פון דער שטאָט, וואָס העלט זיך טיף, טיף אין טאָל.

און אונטען גאָלדיקט זיך סאַנטאָס, די שטאָט פון אייביגען זומער. די טעג רעגענען מיט זון-שיין און די אָוונטען הילען זיך אין טונקעל-בלויע שלייערן געוועבט פון זילבער און שטערן-ציטער.

סאַנטאָס איז דער צענטער-פּונקט פון דער בראַזיליאַנער קאַווע - עקספּלואַטאַציע, נאַציאָנאַלע עשירות, אונטערדריקונג, לוקסוס און פערשקלאַפונג.

דער בנין פון דער בערזע, געבויט אין סטיל פון אַ טעמפּעל, געפינט זיך נישט ווייט פון די ריזיגע שפּייכלערס אויף רואַ קינזע דאַ נאָוועמבער, און נאָהענט צום פּאָרט. אינעווייניג זידט דאָס לעבען, דאָס שטייגען און דאָס פאַלען פון דער קאַווע-פּרייז. יעדע רגע ווערט בעשטימט בראַזילס גורל, איהרע שאַנסען פאַר גרויסע אויסלענדישע הלוואות, אָדער דער קרעדיט, וואָס ווערט איינגעהאַלטען און אָפּגעשטעלט.

אינדרויסען פאַר דער בערזע חשבונ׳ט מען, מען שרייבט, מען לויפט. די טעלעגראַף - אָפיסינעס, וואָס געפינען זיך אין שכנות, אַרבייטען אויף אַלע רעדערלעך. די באַנק-הייזער, די קליינע וועקסעל-שטובען פערשטאַרקען די בעוועגונג, דעם רעש פון די עטליכע שמאָלע גאַסען. און אין די קאַפעען אַרום איז נישט ווייניגער טומעלדיג ווי אין די קאָרידאָרען, אָדער זייטיגע זאַלען פון דער בערזע - געביידע גופא.

אין סאַנטאָס קומען זיך צונויף אַלע גרויסע פּלאַנטאַטאָרים פון די קאַווע-פעלדער, מעהרסטענס - טייל זענען דאָס אויסלענדישע מאַגנאַטען, קאָנצעסיאָנערען, פאָרשטעהער פון גרויסע טרעסטען און קאָמפּאַניעס. דאָס זענען אַלטע פּנים׳ער, מיט יוגענטליכען גלאַנץ אין די אויגען, גלייך און גלאַטיג געראַזירטע, און די קנייטשען פון זקנה — אויסגעפּרעסט מיט קאַלטע שמייכלען, מיט האַרטקייט, מיט גירדע, מיט זיכערהייט, ווי זיי וואָלטען זיך נישט געפונען אין אַ פרעמד, אומאָפּהענגיג לאַנד, נאָר ווי אַ קאָלאָניע פון זייער מלוכה.

די מעהרסטע פון אָט די הערען זענען ענגלענדער. זיי האָבען שוין עקספּלואַטירט נישט איין לאַנד. וואָס געפינט זיך אונטער דער אויבערהערשאַפט, פון זייער פאָטערלאַנד און אונטער דעם דרוק פון זייערע אייגענע קעשענעס.

אויך דאָ, אין לאַנד, וואָס נישט די שפּראַך, נישט די מנהגים, נישט די ראַסע נעהערט זיך עפּעס אָן מיט זיי, פיהלען זיי זיך דאָך ווי בעלעבאַטים, און נאָך ווי מיוחסים, וואָס דאָס גאַנצע געזעץ איז פאַר זיי, וואָס די גאַנצע שוץ איז פאַר זיי.

זיי, די אויסלענדישע קאָנצעסיאָנערען, ווייסען אָבער און קענען זיך פערלאָזען אויף זייער בטוחות. צוערשט ליגט ביי זיי אין די הענט די גאַנצע רעגירונג. דאָס גאַנצע לאַנד איז פער׳משכנ׳ט, אפילו דער אָפּצאָהל פון די גרעניצען איז פערזעצט ביי זיי אויף יאָהרען-לאַנג פאָראויס. און מאַמער האַלט זיך ביים ענדיגען אַ חוב, זאָרגען זיי שוין דערפאַר, אַז דאָס לאַנד זאָל זיך נויטיגען אין אַ נייער הלוואה. און די הלוואה איז נישט פאַר דער ענטוויקלונג, פאַר פּראָגרעס, פאַר וועגען, באַהנען, פאַר אינדוסטריע - בוי, אויסברייטען די אייגענע רויה-שטאָפען, וואָס דאָס לאַנד האָט לרוב, און נישט דאַרפען עס שיקען (דורך די פרעמדע הענט) אין אויסלענדישע פאַבריקען און דערנאָך צוריקבריינגען אַלס אויסגעאַרביטע סחורות און צאָהלען דערפאַר אָהן אַ שיעור טייער.

די הלוואות ווערען געמאַכט פאַר אויבענאויפיגע, לוקסוסדיגע אויסבויגעריען. פאַר ביליגע פּאַראַדען און נישט וויכטיגע אויסשטעלונגען. עס איז גענוג, אַז עפּעס אַ קעניגעל פון אַנ׳אייראָפּעאיש מדינה לע זאָל זיך פערוועלען אָפיסעל כבוד אָהן צו קומען אַלס גאַסט אין בראַזיל (וועגען דעם זאָרגען שוין די פרעמדע) און די רעגירונג זאָל פערשווענדען מיליאָנען און אַרייןוואַרפען דאָס לאַנד אין אַזעלכע חובות, אַז דאָס פאָלק זאָל זיך גאָרנישט קענען אויסצאָהלען...

איינמאָל, בשעת אַזאַ אייראָפּעאיש קיניגעל האָט בדעה געהאַט צו מאַכען אַזאַ בעזוך אין די פעראייניגטע שטאַטען פון בראַזיל, האָט זיך די הויפּטשטאָט, ריאָ דע זשאַנעיראָ געגרייט מיט אַ יאָהר פאָראויס.

(פאָרטזעצונג קומט).

נאָך דער באַהן-קאַטאַסטראָפע הינטער ראַגאָוו

(א) לויט ווי מ'איינפאָרמירט אונז, האָט די באַהן-פּאַנאַטאָוויע געהאַט א שווער שטיקל אַרבייט הינטער ראַגאָוו, וואו עס איז עהערנעכטען פאָרגע-קומען די באַהן-קאַטאַסטראָפע.

דער וועג איז שוין אָפּגערייניגט געוואָרען פון דעם איבערבלייבעכץ פון די דריי צושמעטערטע וואַגאָנען, און נאָך אַ 2-שעה'דיגער הפסקה איז דער באַהן-פערקעהר אויף דעם בעשעדיגטען אָפּשניט צוריקגעשטעלט געוואָרען.

דער ערשטער פייערליכער „עונג-שבת" אין לאָדז

שבת פ' משפּטים 3 נאָכמ. איז אין דער שוהל פון דער חברה „פּיעטריקאָווער תהלים ונר תמיד" דרעוונאָווסקאַ 11, פאָרגעקומען דער ערשטער פייערליכער „עונג שבת" מיט דעם טראַדיציאָנעלען „שלש סעודות" פאַר די קינדער פון די „פּאָושעכ-נע" שולען, איינגעאָרדענט דורך דער „אחדות-ישראל".

ס'האָבען זיך פערזאַמעלט איבער 300 קינדער קיין עין הרע, פון די אָרימסטע שיכטען פון באַ-לוטער ראַיאָן. דער גבאי פון דער שוהל עפענט דעם „עונג שבת" און נאָכהעם ווי די קינדער דאַווענען מנחה בציבור, ווערען די קינדער אויסגעזעצט ביי די סערווירטע טישען, און ס'הויבט זיך אָן דער שלוש-סעודות.

בעת די סעודה האָבען פאַר די קינדער גערעדט דער פּרעזעס פון „אחדות ישראל" ד"ר. י. ג. קאָמער-ניץ, מאַג. טרינצייג און הרב ר' חיים וועלטפריינד, צום סוף האָט מען געזונגען זמירות און אין א צופרי-דענער שטימונג זענען די קינדער געגאַנגען אהיים.

מאָרגען גרויסער קאָנצערט
פון דעם חזנים-צווילינג ברידער עפּשטיין

מאָרגען קומט פאָר אין פילהאַרמאָניע-זאַל אַ גרויסער קאָנצערט פון סינאַגאָגאַלער מוזיק, וועלכע ס'וועלען אויספיהרען די בעקאַנטע אַמעריקאַנער עמוד-קינסטלער דער חזנים-צווילינג ברידער עפּ-שטיין.

ביידע ברידער בעזיצען וואונדערפולע לירישע טענאָרען און האָבען בעגייסטערט אַלע מבינים און ליבהאָבער פון סינאַגאָגאַלער מוזיק אין דער גאַנ-צער וועלט מיט זייער זינגען און קינסטלערישען דאַווענען. די ברידער-קינסטלער וועלען נאָר געבען אין לאָדז דעם איין און איינציגען קאָנצערט מאָר-גען אין פילהאַרמאָניע מיט אַ גרויסען און רייכען פּראָגראַם.

טרויער-אקאדעמיע צום ערשטען יאָהרצייט פון רעד. לאַזאַר פוקס

די געזעלשאַפט „פריינד פון יודישען וויסענ-שאַפטליכען אינסטיטוט" האָט עהערנעכטען איינגע-אָרדענט אין לאָקאַל פון דער יודישער לאַנדקענט-שאַפט-געזעלשאַפט אַ גרויסע טרויער-אקאדעמיע צום יאָהר-צייט פון איהר געוו. פּאָרזיצער רעד. לאַזאַר פוקס.

די אקאדעמיע, צו וועלכער ס'זענען בעקומען אַנ'פולם פון דער יודישער אינטעליגענץ און קול-טור-טוער קרובים פון פערשטאָרבענעם איז גע-עפענט געוואָרען מיט שאָפּענס טרויער-מאַרש און שאָפּענס נאָקטורן, וועלכער זענען פּרעכטיג געשפּילט געוואָרען דורך דער פּיאַניסטין ל. ל. קאַראַטשינסקאַ.

נאָכדעם ווי ס'איז בעעהרט געוואָרען מיט אויפשטעהען פון די ערטער דער אנדענק פון פער-שטאָרבענעם האָבען וועגען דער טעטיקייט און מעלות פון דעם פערשטאָרבענעם קולטור-טוער גע-רעדט די ה"ה רעד. אונגער, ל. לעווין און דיכטער משה בראָדערזאָן, צום סוף האָט דיכטער בראָדערזאָן זיין געלייענט ניי פּרעכטיג ווערק „שיילאָק לאַכט".

טעאַטער, מוזיק און פאַרוויילונג
(קאָמוניקאַטען)

פאָרלעזונג פון ב. עלים אין זש. ט. ק.

דינסטאָג דעם 25-טען פעברואַר ה. י. קומט פאָר אין זש. ט. ק. אַ פאָרלעזונג פונם יונגען דראַמאַטורג ב. עלים (וואַרשאַ) א. ד. ט. „אש און בערגעלסאָן". איינגאַנג פאַר מיטגלידער און געסט.

היינט „סערטיפיקאַטען" מאָרגען — געזעגנונגס - פאָרשטעלונג

היינט ווערט אין „ראָזמאַיטאָשטשי" געגעבען צו ביליגע פּרייזען צום לעצטען מאָל י. נאָזשיק'ס פּרעכטיגער פּראָגראַם „סערטיפיקאַטען". מאָרגען גרויסע געזעגנונגס-פאָרשטעלונג. ס'ווערט געגעבען 2 פּראָגראַמען פאַר איין בילעט: 1) „תל-אביב", 2) „סערטיפיקאַטען" מיט'ן אָנ-טייל פון גאַנצען אַנסאַמבל און רעזשיסער יצחק נאָזשיק.

בענעפיס פון אַרטיסט יערזשי לעגסקי אין רעווי-טעאַטער „אַמאָר"

דינסטאָג, דעם 25-טען ד. ה. קומט פאָר אין „אַמאָר" דער בענעפיס פון ליבלינג פון פּובליקום, פון פּאָפּולערען פּויליש - יודישען בוף-קאָמיקער יערזשי לעגסקי. דער דערמאָנטער אַרטיסט האָט זיך ערוואָרבען גרויס סימפּאַ-טיע ביים יודישען פּובליקום מיט זיין שפּילען. אין זיין עהרען-אָוונט וועלען אויפטרעטען אַלע אַרטיסטען אָהן אויסנאַהם.

ס'איז צו האָפען, אַז דער בענעפיס פון דעם אַזוי בעליבטען אַרטיסט וועט אַרויס מיט גרויס ערפאָלג.

אַ גרויס קולטור-געשעהעניש אין יודישען ...
מאָריס שוואַרץ מיט זיין קונסט-טעאַטער ... אין לאָדז

שוין דעם נאָהענטסטען מיטוואָך (26-טען ...) הויבען זיך אָן מאָריס שוואַרץ גאַסטראָלען ... פאָרשטעלונג „יאָשע קאַלב".

„יאָשע קאַלב" איז געשפּילט געוואָרען איבער ... מאָל — צוויי סעזאָנען נאָכאַנאַנד יעדען אָוונט — ... ניו-יאָרק, איבער 200 מאָל אין פּאַריז, לאָנדאָן, ... און בעלגיען, 100 מאָל אין בוענאָס אייירעס און ... 150 מאָל איצט אין וואַרשע. אומעטום מיט אַ ... לען דערפאָלג. מאָריס שוואַרץ'ן — דעם דראַמאַטו... רעזשיסער אָפּגערעדט פון זיין גרויסע שווי... קרעאַציע, אַלס דער ניעשאַוער רבי — איז ... אויסצופאָרמען פון י. זינגערס ראָמאַן אַ ... ספּעקטאַקל, וואָס האָט צו זיך קיין גלייכען ניש... זיין איבערווענדיגסטער קאָמפּאָזיציע און ... קיום, אַזוי מיט זיינע אויסערליכע סצעניש...

די גאַנצע יודישע און וועלט-פּרעסע האָבען ... געגעבען לויב-ווערטער און שבחים פאַר שוואַרץ'ס ... לייסטונג.

מאָריס שוואַרץ'ס קומען איז נישט בלויז ... שפּיל פון גרויסען סטאַר, נאָר אויך פון אַ גאַנצען ... לער אַנסאַמבל, איבער 30 שוישפּילער פון די ... סטע און געאַכטעסטע אין פּוילען, וואָס דאָס ... טעאַטער האָט אַזאַ שוין לאַנג נישט געזעהן.

מיטוואָך ד. 26-טען ה.ח. וועט זיך לאָדז ... בערצייגען און פערשטעהן, פאַרוואָס מאָריס שוואַרץ ... זיין קונסט-טעאַטער און ספּעקטאַקל „יאָשע קאַלב" ... אומעטום אַזוי שטאַרק אויסגענומען, אַלעמען ... און ענטציקט.

בילעטען - פערקויף אין קאַסע פון טעאַטער ... מאַיטאָשטשי.

בילדער - אויסשטעלונג פון נתן שפּיג... פּעטריקאָווער 90

די אויסשטעלונג אין לאָקאַל פון „בני ברית" ... וואָרע רעוועלאַציע פאַר די ליבהאָבער פון דער קונסט ... לאָדז. שפּיגעל מאָלט דעם אַלטען קאַזימיערוש, וואָס ... אָבער אַרויס ביי איהם איבעריג ניי. זיינע בילדער ... בעראַשען פּשוט מיט זיין קאָלאָריט און שוואונג ... מאַטיק און דער רייכער פאַרבען-שפּיל מאַכען ... בעזונדער אַ אונפערגעסליכען איינדרוק. די אויסשטעל... בלייבט אָפען ביז די ערשטע טעג מערץ.

מאָנומענטאַל מייסטערווערק לויט דער אומשטערבליכער ערצעהלונג פון KAROL DICKENS

„Dawid Copperfield"

ווי אויך 65 עקראַן-שטערנס — FRED BATHOLOMEW אין דער הויפּט-ראָלע

אנהויב 4.30 נאָכמ., שבת און זונטאָג — 12 אַ זייגער בייטאָג

קלאַנג-קינאָ
CAPITOL
זאַוואַדזקאַ 16

Dr.
Vajnberg
ספּעציאַליסט פאַר לונגען, האַרץ ... סקלעראָז קראַנקהייטען
פּיעטריקאָווער 45
טעל. 126-02.
נעמט אָן פון 9-10 פריה, 3-5, 8-9

בריליאַנטען, גאָלד זילבער פערל, לאָמבאַרד קוויטען
און גאָלדענע ציינער
קויפט און צאָהלט די העכסטע פּרייזען
דאָס יובילער-געשעפט
M.H. LISSAK 5 פּעטריקאָווער

אויערן, נאָז און האַלז קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פּיעטריקאָווער 67. טעל. 127-81
נעהמט אָן שטענדיגע קראַנקע (צוועק אָפּעראַציע א. אז. וו. ווי אויך אַמבולאַטאָרישע פון 2-9 און פון 4-8 אָוונט.
ביי דער קליניק איז טעטיג
א רענטגען-קאַבינעט
פאַר דורכלייכטונגען און אַלערליי פאָטאָגראַפיעס

לאָדזער יוד. לאַקאַטאָר און סובלאַקאַטאָרן-פאַר...
געעפענט זיך
אויף פּיעטריקאָווער 31 ...
טעלעפאָן 264-38.
דער סעקרעטאַריאַט איז טעטיג ... פון 6 ביז 9 אָוונט. ס'ווערען געגע... ביטעס, ערטיילט עצות, אויסגע... סכסוכים און בעפיהרט כל'צרכי ... און עקסמיסיע-פּראָצעסען.

ווייכטיג פאַר לאָדז און פּראָווינץ!
קאָמיסיאָנס-לאַגער
פון פערשידענע מאָדערן
מעבעל
נייע און געניצטע, ווי אויך היגיענישע מאַטעשאַנעס, קאָזעטקעס, מאַטראַצען אין דער פיינסטער אויספיהרונג, בעקומט איהר צו די ביליגסטע פּרייזען נור ביי
א. ווייצמאַן,
שענקיעוויטשאַ 6, טעל. 191-00.
בעמ.: איך קויף אויך פערשידענע געניצטע מעבעל, דיוואַנען, ניי-מאַשינען, שרייב-מאַשינען, פּעלצען א.ז.וו.

PIERWSZE PRYWATNE
Pogotowie Lekarskie
(1-טע פּריוואַטע גיכע הילף)
זשעלאַנאַ 6 (Legjonów 6)
טעל. 12-333
טעטיג אַהן איבעררייס ביי-טאָג און ביינאַכט.
גיכע ערצטליכע הילף אין אַלע ספּעציאַליטעטען.

הריינע אַנאַנאַס
1 זלאָטי אַנאַנאַס ביז 15 ווערטער 1 זלאָטי

DR. MED.
H. KRAUSKOPF
אַקושעריע און פרויען-קראַנקהייטען
זגערזשער 15. טעל. 113-47
נעהמט אָן פון 8.30 ביז 10 אינדערפריה און פון 4 ביז 8 אין אָוונט.

Dr. med.
G. GERSZTAJN
ספּעציאַליסט פאַר אויגען קראַנקהייטען
Traugutta 12, tel. 175-10
נעהמט אָן פון 11-2 און פון 5 ביז 8.30 אָוו.
אונבעמיטעלטע — לעטשניצע פּרייזע.

Dr. med. Niewiażski
ספּעציאַליסט פאַר טריפּער, סיפיליס און הויט - קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער - שוואַכע
אַנדזשעיאַ 5. טעל. 159-40
פראָנט, 1טער שטאָק
נעהמט אָן פון 8-11 און פון 5-9 אָוונט
זונטאָג און יום טוב פון 9-1 נאָכמיטאָג.
ספּעציעלער וואַרטע - זאַל פאַר פרויען

לעטשניצע
פאַר וועענערישע-קראַנקע
מענער - שוואַכע און הויט-קראַנקהייטען
פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
פּיעטריקאָווער 45
טעטיג פון 9 פריה ביז 9 אָוונט.
פרויען און קינדער נעמט אָן א פרוי-דאָקטאָר פון 11-1 און פון 5-7 אָוונט.
א בעראַטונג 3 זל.

Dr. med.
W. ŻADZIEWICZ
ספּעציאַליסט פאַר אויערן, נאָז, האַלז און קעהלקאָפּ-קראַנקהייטען
Piotrkowska 164, tel. 125-26
נעמט אָן פון 5—8 אָוונט.

Dr. med.
M. GLAZER
ספּעציאַליסט פאַר הויט- און וועענערישע קראַנקהייטען
ZACHODNIA 64, tel. 185-49.
נעהמט אָן פון 12—2 מיטאָג און פון 7 ביז 8.30 אָוונט.
זונטאָג און חגאות פון 10—12 בייטאָג.

ווער ס'וויל זיין געזונט מוז קומען עסען די בעסטע און ... העפּטסטע מיטאָגען צו גאַנץ ביליגע ... אין דעם בעוואוסטען היגיענישען ... פון הערמאַן לעווינסקי, לאָדז, ... סקיענאַ 39, פראָנט, 2. שט. טעל. ... בעת'ן מיטאָג ראַדיאָ-קאָנצערט ... גאַנצער וועלט.

ראָקאַלען
פון זעפּאַראַט צו פערמיטען 4 צימער און קיך מיט אַלע בעקוועהמליכקייטען, לוקסוס מיט 2 איינגענג. אַ גרויסער זאַל מיט אַ קאָנטאָר 5 פענסטער, געאייגנעט אויף אַ געשעפט. אַ פעראיין, קלוב אָדער אויף אַ פירמע. צו ערפאַהרען 11. ליסטאָ-פּאַדאַ 43, ביים ווירט.

סוחרים, ליב האָבענדיג ריין, בעקוועם, געב-טיגען אַלע ביי צוקער, לאָדז, קילינסקיעגאָ 41
אַ נאָכט-לעגער 1.25 אַ צימער 1.50

Dr. med.
M. TAUBENHAUS
ספּעציאַליסט
פאַר אקושעריע און פרויען-קראַנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואַנגערשאַפט
זגערזשער 11. טעלעפאָן 246-09.
נעהמט אָן פון 4—8 אָוונט.

Dr. med.
Z. DATYNER
אוריאָלאָג
ספּעצ. פאַר נירען בלאָז און אורין-קראַנק.
ZACHODNIA 59a. tel. 148-95
נעמט אָן פון 9-11 און פון 6-8 אָוונט.

אכטונג! דער ניי-רעמאָנ... ענגלישער זאַל (וואָולטשאַנ...) מיט אַ שענעם מענער-זאַל מיט אַ ... היגיענישער כשר'ער קיך, מיט די ... געשירען און טיש-בעשטעק ווערט ... געגעבען אויף חתונות. נאָר ... אַלע 1-טער מאַי 2. קומט און ... צייגט איין!

Dr. I. SILBERSTROM
Kilińskiego 127
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט, וועענערישע און געשלעכטס-קראַנקהייטען
קוואַרץ-לאַמפּ, — ראַדיקאַלע בעזייטיגונג פון איבעריגע האָר.
נעהמט אָן פון 4—8 אָוונט.

ד"ר העללער
ספּעצ. פאַר הויט און וועענערישע קראַנקהייטען און מענער - שוואַכע
8 טראַוגוטאַ 8. טעל. 179-89
נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוונט,
זונטאָג פון 10—2 מיטאָג.
פאַר פרויען - אַ ספּעציעלער וואַרטע-זאַל

אכטונג!
לאָדזש! אויסגעגנעד!
ביכער האַלב אומזיסט, קאָנט איהר בעקומען נאָר אין דער בעוואוסטער בוכהאַנדלונג פון
נ. בערלינסקי, לאָדזש
אַלט-שטאָדט 12 (לינקע אָפּ. 2. שט.)
בעמ.: אויף לאַגער ביכער פון קלעצקין „ביכער", „קולטור-ליגע" יאַטשקאָווסקי, בזשאָזאַ „די וועלט" גימלין, גאָלדפאַרב, מאַמאָר, „ניייע קולטור" ווי אויך אַמעריקאַנער און בערלינער ספּעציעלער אויסוואַהל פון יודישע פּיעסען.

צו פערקויפען אַנ'אַבערלאַ... (וינגערס) 2-פּאָדעס אין גוטען ... צו ערפאַהרען 11. ליסטאָפּאַדאַ 43.

פערשידענעס
אַ מייסטער, וואָס האָט געאַרבייט ביי דער פירמע „סודאַל"-פּלין זוכט אַ שותף צו פאַבריצירען דאָס אַרטיקעל. געווינשען אַ עלכער, וואָס אינטערעסירט זיך מיט די אַרטיקלען. צו ערקונדיגען פון 6—11 אָוונד פילסודסקיעגאָ 50, אין טויער, פאַרטער, ביי וויינבערג.

שרייבען שעהן און סנעל ... אויס דער בעוואוסטער קאַליגראַף ... בערמאַן אין 15 טעג. אויך ... געלערענט דעם בעסטען יודישען ... 15 טעג, אפילו דעם, וואָס קען ... די עלטער שפּילט דערביי קיין ... נישט. די פּרייזען זענען צוגענגליכ... אַל. 1-טער מאַי 4, לעצטער ... 3. שטאָק, ביי ליפּשיץ.

ווייכטיג פאַר פאַבריקאַנטען
און האַנדווערקער
שוויסונגען,
מאַשינען-טיילען
און רעפּעראַטורען
פיהרט אויס ביליג
די מעכאַנישע שלאָסערייי
י. רעדער
11 ליסטאָפּאַדאַ 11/13
(רוג זאַכאָדניאַ)

Dr. med.
WŁADYSŁAW SZPIRO
CHIRURG
od 4-6
Sienkiewicza 34, tel. 222-10.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21. Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman